

Analiza wysokiego pressingu drużyny SD Eibar w sezonie 2018/2019

PRACA DYPLOMOWA

Autor:

Aleksander Kowalczyk

Promotor:

Eder Maestre

Bilbao, Listopad 2019

Zawartość

1. Wprowadzenie	3
2. „SD Eibar od kuchni”, wizja członków sztabu szkoleniowego SD Eibar (Jose Luis Mendilibar oraz Andoni Azkargorta)	4
2.1. Rozmowa z Jose Luisem Mendilibarem	4
2.2. Rozmowa z Andonim Azkargortą	12
3. Analiza wysokiego pressingu drużyny SD Eibar	16
3.1. Struktury przeciwstawne	26
3.2. Ustawienie pomiędzy-zarządzanie strefami pomiędzy	30
3.3. Mechanizmy aktywujące pressing.....	36
3.4. Zachowanie w przypadku minięcia pressingu	44
3.5. Równowaga oraz zabezpieczenie dalszych stref	47
4. Mocne punkty	50
5. Możliwe zagrożenia	51
6. Podsumowanie	55
7. Bibliografia.....	56

1. Wprowadzenie

Każdy trener ma swoją wizję i pomysł na grę. Są tacy, którzy lubią futbol ofensywny, oparty na grze pozycyjnej, inni stawiają na piłkę bardziej bezpośrednią lub na atak wertykalny. Z drugiej strony są trenerzy, których wizja gry zaczyna się od aspektów obronnych. Starają się skonstruować drużyny, które są solidne, dobrze zorganizowane oraz trudne do pokonania. To jak rozmowa o kolorach, każdemu podoba się jakiś inny. To samo dotyczy piłki nożnej. Jeśli o mnie chodzi, za każdym razem kiedy myślę o swojej wizji futbolu, coraz bardziej zdaję sobie sprawę z tego, że gra defensywna to aspekt stanowiący moją obsesję.

Nauczono mnie, że warto być odważnym w życiu. Głęboko wierzę w słowa kolumbijskiego trenera Francisco „Pacho” Maturany, który mówił: *„grasz tak, jak żyjesz”*. Chodzi o to, aby przekazać odpowiednie wartości twojemu zespołowi. Dlatego też, wybrałem zespół taki jak SD Eibar, ponieważ przekazuje wartości, z którymi się identyfikuję. Odwaga, pokora, pasja, praca, ambicja to cechy, które doskonale pasują do zespołu rusznikarzy. Jeśli ktoś zapyta się o główne cechy zespołu SD Eibar, to pierwsze słowo, jakie przychodzi mi do głowy to z całą pewnością wysoki pressing. Element ten jest jednym z najważniejszych znaków rozpoznawczych tej drużyny. SD Eibar to zespół, który ma najwięcej działań defensywnych na połowie przeciwnika w całej La Liga. W związku z tym postarałem znaleźć odpowiedzi na poszczególne pytania. Dlaczego robią to tak dobrze? Jakie czynniki są kluczowe dla skutecznej realizacji wysokiego pressingu? Po przeprowadzonej dogłębnej analizie, mam nadzieję, że znalazłem odpowiedź.

Nie oznacza to oczywiście, że odkryłem przepis na sukces w piłce nożnej. Wyniki w tej dyscyplinie zależą od wielu czynników. Jednak, to co możemy zrobić, to skoncentrować się na aspektach, na które mamy rzeczywiście wpływ. W dalszym ciągu, musimy kontynuować poszukiwania, naukę oraz analizowanie nowych trendów w piłce nożnej. Dyscyplina ta cały czas ewoluje i trzeba być świadomym w jaki sposób należy dostosować się do nowych warunków funkcjonowania. Całe szczęście, że tak się dzieje. Jak mówi mój przyjaciel, wielki nauczyciel futbolu, Mikel Etxarri: *„człowiek uczy się do ostatniego dnia swojego życia”*.

2. „SD Eibar od kuchni”, wizja członków sztabu szkoleniowego SD Eibar (Jose Luis Mendilibar oraz Andoni Azkargorta)

Aby lepiej zrozumieć ideę wysokiego pressingu drużyny SD Eibar, postanowiłem porozmawiać z ludźmi, którzy najlepiej znają ten sposób obrony i posiadają bezcenną wiedzę. To oni przeżyli wiele meczów, treningów i byli świadkami wielu rozmów między trenerami, a graczami, co w rezultacie pomogło im doskonalić ten pomysł na grę. Analizując mecze SD Eibar, wyciągnąłem wiele wniosków, ale to właśnie dzięki rozmowom z pierwszym trenerem, Jose Luisem Mendilibarem i jednym z jego asystentów Andonim Azkargortą, odkryłem mnóstwo logiki w tym całym procesie.

2.1. Rozmowa z Jose Luisem Mendilibarem

Skąd wzięła się idea wysokiego pressingu?

Jestem trenerem od ponad 25 lat i przejmując już pierwszy zespół, chciałem, żeby grał wysokim pressingiem. Była to drużyna regionalna - Arratia. Jako gracz byłem „pół-gównem” (zawodnikiem słabym piłkarsko) dlatego też musiałem zrównoważyć swoje braki techniczne poprzez grę na wysokiej intensywności bez piłki. Dużą rolę w moim życiu odegrał Javi Irureta, który był moim trenerem w Sestao. To właśnie od niego zaczerpnąłem pomysł wysokiego pressingu. Jako gracz nie byłem zbyt agresywny, ale trener Irureta zmusił mnie do nieustępliwej gry w obronie na połowie przeciwnika i ostatecznie udało mu się zmienić moje nastawienie pod kątem tego aspektu.

Jak przebiegała Twoja kariera trenerska, w jaki sposób zmieniła się idea dotycząca stosowania wysokiego pressingu?

Kiedy zacząłem trenować w Arratii, chciałem, aby mój zespół grał właśnie tak, pressując wysoko. Zaczęliśmy od stosowania ustawienia 1-4-4-2 w rombie i całkiem nieźle to funkcjonowało. Następnie pracowałem z drużynami młodzieżowymi Athletic Bilbao, które grały w bardziej ofensywny sposób, stosując system 1-3-4-3, który był narzucany odgórnie. Kosztowało nas to sporo wysiłku, zwłaszcza zawodników z formacji defensywnej, ponieważ mieli oni dużo przestrzeni do przykrycia. Potem pojechałem pracować na Lanzarote i tam graliśmy w systemie 1-4-2-3-1. Drużyna ta miała wcześniej trenera, który grał bardzo niskim blokiem defensywnym, co powodowało wiele trudności w procesie zmiany ustawienia.

Transformacja ta, kosztowała nas dużo czasu, ponieważ trwała prawie całą rundę (20 gier), ale potem mieliśmy dobry sezon. W moich następnych drużynach systemy zmieniały się pomiędzy 1-4-2-3-1 i 1-4-4-2 w zależności od specyfiki zawodników, którymi dysponowałem.

Piłka nożna ewoluuje co roku, czy masz w zwyczaju zmieniać pewne niuanse dotyczące wysokiego pressingu?

Bardzo mało. To prawda, że futbol ciągle ewoluuje i w związku z tym możesz mnie zapytać czy nie wpłynęło to na rozumienie pressingu przez tyle lat? Wcześniej podchodziłem do tego bardziej radykalnie, teraz w zależności od sytuacji w grze, moja drużyna może zmieniać i modyfikować sposób bronienia. Zawsze utrzymujemy linię obrony bardzo wysoko, ale już nie idziemy na każdą piłkę. Dawniej moje zespoły potrafiły stracić 5,6 bramek w trakcie jednego meczu, jak to było w Valladolid czy Osasunie. Teraz z Eibarem jest to praktycznie niemożliwe. Myślę, że obecni zawodnicy mają tę zaletę, że są w stanie ci odpowiedzieć w trakcie meczu, że musimy jeszcze bardziej się zamknąć, aby uniknąć tak dużej dominacji rywala. Uważam, że ważne jest, aby dać graczom możliwość decydowania w trakcie gry, w jaki sposób powinniśmy się bronić. Podczas meczu bardzo trudno jest skorygować takie rzeczy z ławki, więc musisz trenować te zachowania wcześniej na treningach. W meczu możesz rozmawiać tylko z najbliższymi 2,3 zawodnikami. Nie masz możliwości kontaktu się z graczem po przeciwnej stronie boiska. W pressingu bardzo ważne jest, aby cała drużyna funkcjonowała jako jeden organizm. Gracze, którzy muszą mieć ze sobą tzw. termometr to przede wszystkim środkowi obrońcy, tacy jak Iván Ramis lub środkowi pomocnicy, na przykład Pape Diop. To oni decydują, czy możemy podejść trochę wyżej czy lepiej przeczekać pewien moment, żeby znowu ruszyć do przodu. W większości sytuacji moje uwagi i korekty trafiają do pojedynczych osób, ponieważ uważam, że nasz sposób gry może ulec poprawie właśnie dzięki poszczególnym jednostkom, a nie aspektowi grupowemu.

Jak wagę przywiązujesz do systemów obronnych? Po przeanalizowaniu kilku gier SD Eibar zauważyłem, że wypróbowałeś już: 1-4-4-2, 1-4-2-3-1, 1-4-1-4-1, 1-4-3-3.

Zawsze chcemy grać z linią 4 i starać się nie dopuścić do tego, aby nasi boczni pomocnicy schodzili zbyt nisko. Wolę, aby agresywnie wyskakiwali do przodu i podchodzili wysoko. Zapominamy o przeciwnej stronie, ponieważ zawsze dajemy pierwszeństwo strefie w której zakładamy pressing.

To właśnie tam chcemy przechwycić piłkę i po to gromadzimy więcej zawodników w tym sektorze boiska. Zdarzają się sytuacje, w których przeciwnicy są za plecami naszych skrajnych zawodników, ale wychodzimy z założenia, że zawsze jest czas na powrót w tę strefę, tak aby ją zabezpieczyć, ze względu na czas przemieszczania się piłki w powietrzu. Na przykład Orellana i Inui radzą sobie z tym bardzo dobrze, ustawiając się strefie pomiędzy. Bardzo trudno jest zmienić stronę tak szybko, aby nas zaskoczyć.

Czy nie uważasz, że to zbyt ryzykowne, zostawiać obrońców na połowie własnej w sytuacji równowagi liczebnej przeciwko ofensywnym graczom drużyny przeciwnej?

Zawsze mówię swoim obrońcom, że aby lepiej bronić wcale nie jest konieczne posiadanie przewagi liczebnej na swojej połowie. Jeśli znajdujemy się w sytuacji 2x2 w danej strefie, nie możemy wyłącznie koncentrować się na kryciu danego zawodnika, ale należy również pomóc swojemu partnerowi, poprzez odpowiednią asekurację. Ostatni obrońca zawsze odpowiada za swojego zawodnika, ale również być gotowy do pomocy swoim partnerom.

Zrównoważona gra w obronie nie polega na tym, że środkowi pomocnicy muszą obniżać swoją pozycję i wchodzić w linię obrony, tylko powinni być przygotowani na zachowanie właściwej równowagi. Nie chcę też, aby środkowi pomocnicy zbyt często wychodzili ze swojej strefy. Czasem tak, po to, aby mogli wykonać skok pressingowy, ale musimy pamiętać, że jeśli pójdą za daleko, przestrzeń za ich plecami może okazać się zbyt duża, tak aby ją skutecznie zaasekurować. Nie mogę zostać sam na sam wyłącznie z jednym rywalem, tylko muszę ustawić się pomiędzy dwoma zawodnikami, tak aby być w stanie doskoczyć do każdego z nich.

Jeśli mamy przewagę liczebną w obronie, powoduje to pozostawienie jednego z naszych graczy bez obowiązku krycia. W takich sytuacjach mogą pojawić się wątpliwości, kto powinien doskoczyć do kogo i tracimy ułamki sekund, które w dzisiejszej piłce są kluczowe. Szybkość podejmowania decyzji jest bardzo istotna.

W piłce nożnej występuje tendencja, że drużyny takie jak Valencia czy Atlético Madryt w każdej sytuacji pozostawiają jednego zawodnika więcej na swojej połowie.

Tak, są zespoły, które nie pozwalają swoim środkowym obrońcom schodzić w boczne sektory, tak aby dokonać asekuracji bocznych obrońców.

Wolą, aby przeciwnik miał przewagę na skrzydle, a środkowi obrońcy powinni zabezpieczać przestrzeń w środkowym sektorze. Nie zgadzam się z tym, nie chcę zmuszać stoperów, żeby zawsze trzymali się środkowej osi boiska. Dlaczego mam bronić centrum skoro piłka jest w bocznym sektorze? Lepiej uniknąć dośrodkowania, niż bronić jego efektów w polu karnym. Dlatego też, nasi boczni obrońcy muszą być przygotowani na obronę pojedynku 1x1. Ponadto, nasz środkowy obrońca powinien być ustawiony wystarczająco blisko, tak aby móc zaasekurować tę sytuację.

Gra wysokim pressingiem wymaga dużej intensywności, w jaki sposób chcesz zapobiec przedwczesnemu zmęczeniu twoich graczy?

O wiele łatwiej jest biegać z dużą intensywnością przez 3 sekundy i jeśli odbiorę piłkę, jestem znacznie bliżej bramki przeciwnika, niż za każdym razem wycofywać się i biegać przez długi czas za futbolówką, a jeśli już uda się ją odebrać, bramka rywala jest bardzo daleko.

Grając z topowymi drużynami, które mogą cię zdominować podczas gry, nie uważasz, że lepiej jest ustawić się nieco niżej, także żeby zabezpieczyć poszczególne strefy i zniwelować ich przewagę?

Grając z bardzo dobrymi drużynami, takimi jak na przykład FC Barcelona, które mają najlepszych graczy na świecie, jeśli zdecydujesz się wycofać, oni i tak zdołają cię zdominować. Ważne jest również to, jakiego rodzaju masz napastników. Jeśli posiadasz takich, które dobrze potrafią wykorzystać wolną przestrzeń, możesz cofnąć się niżej, licząc na kontratak. W naszym przypadku nie mamy tak szybkich graczy. Jakich mam obecnie zawodników? Silnych, którzy nie boją się twardej walki i właśnie z tego muszę korzystać.

Czy bierzesz pod uwagę wyniki GPS-ów pod kątem oceny skuteczności pressingu?

Nie, nie wierzę w to, myślę, że głowa piłkarzy jest najważniejsza. Wyniki badań naukowych są ważne, ale to w sferze mentalnej zawodnika istnieją duże rezerwy, dzięki którym jesteśmy w stanie poprawić jego możliwości.

Zdolność do poświęcenia czy cierpienia dla drużyny nie jest taka sama u każdego zawodnika i takie cechy trzeba wypracować. Ufam dużo bardziej swoim odczuciom i wrażeniom, które powstają na bazie obserwacji. Nie zawsze, jeśli przebiegłeś w danym meczu więcej, grałeś lepiej. W SD Eibar kładziemy duży nacisk na odpowiednie ustawienie poszczególnych graczy na boisku w danym momencie, a nie na odległości przebyte z dużą intensywnością w trakcie meczu.

Czy są momenty w trakcie gry, w których nie chcecie stosować wysokiego pressingu, tak aby uniknąć potencjalnego ryzyka?

Musimy iść do przodu prawie zawsze. Dlatego w taki sposób trenujemy, aby odpowiednio się do tego przygotować. Nasze treningi są bardzo intensywne, ale krótkie. Godzina lub godzina i piętnaście minut maksimum. Efektywny czas treningu jest bardzo wysoki. Staramy się naciskać rywala tak długo, jak to możliwe. Jeśli przeciwnik nas minie, to oznacza, że byliśmy źle ustawieni. Naszym głównym celem jest ponowny odbiór piłki. Pierwszą rzeczą, którą musimy zrobić to ponownie się zorganizować, tak aby ponownie móc spressować przeciwnika.

W jaki sposób zarządzasz wynikiem podczas meczu? Czy zazwyczaj nie zmieniasz sposobu pressingu jeśli przegrywasz lub wygrywasz?

To aspekt, który kosztuje mnie najwięcej jako trenera. Nie trenujemy tego jak zamrozić mecz, nie lubię tracić tempa gry. Generalnie, nie próbujemy zmieniać sposobu naszego bronięcia, ponieważ obniżenie defensywy oznacza też zmianę mentalną zawodnika. W takiej sytuacji dany gracz może pomyśleć, że trener coś zmienia, bo boi się przegrać. Dlaczego skoro nie idzie nam dobrze to teraz powinniśmy się cofnąć? Oczywiście czasami musisz to zrobić w sytuacji kiedy przeciwnik goni wynik i naciska dużo bardziej niż zwykle. W takiej sytuacji trzeba odpowiednio zareagować. Jednakże, w większości przypadków kontynuujemy nasz pomysł na grę do końca meczu. Dlatego też, zdarzały nam się mecze, w których wygrywaliśmy, ale nie wiedzieliśmy, jak poradzić sobie z wynikiem i ostatecznie zostaliśmy dogonieni.

Jak pracujecie nad pressingiem podczas treningu?

Na przykład od czasu do czasu ustawiamy jedną drużynę w przewadze liczebnej, po to aby druga drużyna musiała trochę więcej popracować, w celu zrównoważenia tej niedowagi. Chodzi o to, aby zachować dobrą organizację i zajmować odpowiednie pozycje w obronie. Zespół, który ma jednego zawodnika mniej, musi kontynuować grę w normalnych warunkach meczowych, z tą różnicą że gracze tej drużyny powinni sami skorygować swoje ustawienie, tak aby zachować równowagę. Dla przykładu stosujemy też fragment gry, w której zmieniamy i usuwamy zawodników z różnych pozycji, tak aby reszta zespołu sama skorygowała ustawienie. Jeśli decydujemy się na grę jednej drużyny w niedowadze, zazwyczaj usuwamy jednego gracza z linii obrony, zmieniając na ustawienie 1-3-4-2, utrudniając zadanie defensywnym graczom.

Jak korygujecie błędy związane z pressingiem?

Na bieżąco podczas treningu. Nie za bardzo wierzę w korygowanie błędów podczas analizy wideo. Prawie nigdy nie stosujemy gry na całym boisku piłkarskim, 11 na 11, aby pracować nad danym elementem. Zazwyczaj zmniejszamy pole gry, żeby intensywność była większa. Nie jestem przeciwko analizie wideo, ale uważam, że nie rozwiązuje ona wszystkich problemów. Preferuję natychmiastową korektę w trakcie trwania treningu.

Jakiego rodzaju graczy chcecie pozyskiwać? Czy zawodnicy ci muszą posiadać cechy, które pozwolą im na grę w wysokim pressingu?

Przede wszystkim szukamy inteligentnych piłkarzy, którzy dobrze rozumieją grę, a nie tylko takich, którzy potrafią powtarzać maksymalne wysiłki przez krótki okres czasu. Trzeba być bardzo dobrze przygotowany fizycznie, żeby skutecznie realizować pressing. Jednak kluczowe jest rozumienie gry. Dobrym przykładem jest nasz tegoroczny transfer, Edu Expósito, który jest bardzo dobrym piłkarzem. W swoich poprzednich zespołach nie grał w wysokim pressingu. Jednakże uważam, że dzięki odpowiedniej pracy na treningach, będzie to robił coraz lepiej, ponieważ dobrze rozumie grę. Nigdy nie patrzę na parametry fizyczne. Zwykło się mówić, że aby skutecznie grać pressingiem, musisz mieć bardzo szybką obronę, po to aby chronić przestrzeń pozostawioną za plecami. Przykład Ivána Ramisa pokazuje, że można być najwolniejszym obrońcą na świecie, ale wyprzedzając myśli rywali, odpowiednio antycypując sytuacje boiskowe oraz dobrze się ustawiając, być kluczowym zawodnikiem naszej drużyny.

Jakie rady dajesz zawodnikom, którzy są najbliżzej piłki?

Nie chodzi tylko o odbiór piłki od przeciwnika. Jeśli jej nie zdołasz odebrać, zaproś rywala do wykonania takiego rodzaju podania, jakiego chcemy. Ważne jest, aby nie iść w ciemno do przodu, tylko nauczyć się gry w pressingu. Umiejętnie doskakując, wyhamowując, obniżając środek ciężkości, ukierunkowując w danym sektor i wywierając presję w odpowiednim momencie. Jeśli zostaliśmy minięci, czasem lepiej jest się wycofać, zamiast wciąż doskakiwać gdy jesteśmy za daleko. W przypadku pary napastników chcemy, aby drugi napastnik ustawiał się nieco niżej, tak aby sprowokować podanie wszcz boiska i wtedy ponownie doskoczyć.

Inną istotną kwestią jest gra w środku. Chcemy, aby przeciwnik miał możliwość gry przez środek, tak abyśmy mogli odebrać piłkę w tym sektorze boiska. W sytuacji gdy doskonale pokryjemy cały obszar w tym sektorze, drużyna rywala nie zagra tam piłki, a tego nie chcemy. Celem jest odbiór i powstrzymanie przeciwnika przed progresją w ataku. Ustawienie bocznych obrońców jest bardzo ważne. Muszą być przygotowani na wykonanie doskoku pressingowego, nawet jeśli zostawią za swoimi plecami skrzydłowych. Reszta obrony musi ich zaasekurować i zachować równowagę.

Grając przeciwko drużynom, które mają bardziej bezpośredni styl, przywiązujemy większą uwagę do powrotów napastników. Dzięki temu, są w stanie realizować koncepcję „sandwich”. Powrót ten jest bardzo istotny również z innych względów. Nasi ofensywni gracze unikają pozycji spalonej i pomagają w zbieraniu drugich piłek.

Co podpowiadasz zawodnikom po przeciwnej stronie?

Nie możemy popełniać tzw. samobójstw, czyli mieć wysoko ustawionej linii obrony i nie wywierać presji na przeciwniku. Musimy być przygotowani na możliwość długiego zagrania. Zwracamy dużą uwagę wagę na moment powrotu i szybkie odbudowanie ustawienia. Chcemy, aby nasz dalszy środkowy obrońca był ostatnim. Kolejna rzecz to zasada, że obaj środkowi obrońcy muszą wiedzieć, kiedy wykonać krok do przodu a kiedy do tyłu tak aby linia obrony była ustawiona na optymalnej wysokości. Dbamy również o odległości pomiędzy zawodnikami w defensywie, po to aby utrudnić przeciwnikowi wykorzystanie ewentualnych przestrzeni między obrońcami.

Z drugiej strony, musimy być cały czas przygotowani do wysokiego pressingu, mając na uwadze to, że nie możemy pójść za wysoko, ponieważ jeśli któryś nasz zawodnik to zrobi, to może zabraknąć nam czasu na zamknięcie powstałych przestrzeni za plecami

Wiele osób w piłce nożnej mówi o pojedynkach, zarówno defensywnych, jak i ofensywnych. Jak Ty postrzegasz ten temat?

Chcemy unikać pojedynków obronnych. Dążymy do tego, aby w trakcie gry było mało sytuacji 1x1. Trzeba odpowiednio antycypować zamiśl przeciwnika. Co w przypadku jeśli to się nie uda? Wycofuje się, żeby zobaczyć, co zrobi mój przeciwnik. Wszyscy mówią o wygrywaniu pojedynków, a ja powiem coś innego. Nie muszę być lepszy od rywala. Chodzi o to, aby być szybszym od niego. Mogę wygrać każdy pojedynek, będąc odpowiednio przygotowany, przewidując i ustawiając się we właściwym miejscu.

Czy potrafisz sobie wyobrazić okoliczności, w których twój sposób obrony byłby trudny do wdrożenia w danej drużynie?

Tak, zdarzyło mi się to w przeszłości. Na przykład, jeśli rozpoczynasz pracę w miejscu gdzie wcześniej bronili w zupełnie inny sposób i chcesz wprowadzić coś nowego. Następnie okazuje się, że nie masz wystarczająco dużo czasu aby przekonać do tego zawodników i odpowiednio nad tym popracować na treningach. Taka sytuacja miała miejsce w Levante. Przejąłem drużynę po Joaquínie Caparrosie, który preferował bardzo głęboką obronę i kontratak, a ja chciałem bronić bardzo wysoko. Poszło nam wyjątkowo źle, wyrzucili nas po ośmiu kolejkach. Nie mieliśmy wystarczająco dużo czasu na wdrożenie naszego pomysłu na grę. Bardzo ważne jest, aby umiejętnie przekonać zawodników do gry wysokim pressingiem. Muszą zrozumieć, że lepiej jest bronić na wysokiej intensywności przez 5 sekund i spróbować odebrać piłkę wysoko na połowie przeciwnika niż biegać cały czas za futbolówką i kiedy ją w końcu odbierzesz od bramki rywala dzieli Cię 70 metrów.

Czy mógłbyś zmienić sposób obrony, trenując inną drużynę w zupełnie innych warunkach?

W tej chwili uważam to za bardzo trudne. Myślę, że kiedy specjalizujesz się w czymś, to z czasem trudno ci zmienić sposób myślenia. Bardzo trudno byłoby przekonać mnie do grania w inny sposób niż ten, który preferuję. Uważam to za prawie niemożliwe. Myślę, że jednym z najważniejszych aspektów w pracy trenera jest to, aby mieć przejrzyste spojrzenie na poszczególne tematy związane z grą i głęboko wierzyć w to co się robi.

2.2. Rozmowa z Andonim Azkargortą

Jaki jest klucz do sukcesu w stosowaniu wysokiego pressingu przez SD Eibar?

Dla mnie najważniejsze jest to, aby zawodnik uwierzył w to, co mu proponujemy. Nie ma większego sukcesu niż wiara. Poza tym, mamy w klubie grupę graczy, którzy są z nami od dawna i dobrze znają nasz model gry. Dzięki nim, nowi zawodnicy mogą łatwiej się tutaj odnaleźć. Ponadto, nasz dział skoutingowy zmienił profil graczy, jakich chcemy pozyskiwać. Wcześniej wierzyli, że potrzebujemy przede wszystkim szybkich zawodników, którzy będą zdolni wielokrotnie powtarzać biegi z wysoką szybkością. Teraz szukają przede wszystkim dobrych piłkarzy, którzy rozumieją grę i podejmują dobre decyzje. To bardzo ważne w kontekście stosowania wysokiego pressingu. Jeśli dany zawodnik będzie spóźniony lub źle ustawiony, przeciwnik łatwo nas ogra. W naszym sposobie gry, jeśli zawiedzie jedna osoba, cały mechanizm przestaje poprawnie funkcjonować.

Co robicie aby zaadoptować graczy do waszego stylu gry?

Czasami zdarza się, że nowi gracze mają trudności z przystosowaniem się do naszego modelu gry. Jednak jeśli zagłębimy się w dynamikę naszych treningów, można zauważyć, że są one bardzo mocno ukierunkowane na to, w jaki sposób chcemy grać. Treningi o wysokiej intensywności, maksymalnie 1 godzina i 20 minut. Wszystkie następujące po sobie ćwiczenia są naznaczone taktycznie i realizowane w warunkach wymagających. Każdą sytuację trenujemy w kontekście naszej gry. Wysokie tempo, szybka gra piłką, szukanie gry na zewnątrz, jak najszybszy odbiór, ciągła presja na piłkę. Dlatego też, uważam, że jeśli dany zawodnik prezentuje odpowiednie zaangażowanie, z dnia na dzień coraz lepiej się dostosowuje do naszego stylu gry.

Wasz sposób gry nie jest zależny od rywala i zawsze chcecie zachować swoją tożsamość. Jakie zatem znaczenie przywiązujecie do procesu analizy w waszym zespole?

Nasz pomysł na grę nigdy się nie zmienia. Montujemy klipy wideo na temat rywali prezentujące ich model gry. I w zależności od tego co trener uzna za istotne, może przedstawić pewne niuanse na odprawach. Na przykład grając przeciwko drużynie Sevilla FC wiedzieliśmy, że ich środkowi pomocnicy schodzą bardzo nisko, w boczny sektor boiska, tak aby pokazać się do gry. W związku z tym, musieliśmy jasno nakreślić, kto będzie wychodził do pressingu jako pierwszy. W tym przypadku mieli to być nasi skrajni pomocnicy, po to aby uchronić naszych środkowych pomocników przed opuszczeniem ich strefy. Detale.

Należy sobie uświadomić, że dzisiaj jest niewielu trenerów w La Liga, którzy ustawiają swój zespół w zależności od sposobu gry rywala. Każda drużyna ma swój własny styl gry i trenerzy zmieniają w nim tylko pewne niuanse w meczach przeciwko konkretnemu rywalowi.

Jakie znaczenie przywiązujecie do danych w procesie analizy?

Zauważyłem dużą różnicę w przypadku jednego zawodnika-Cote. W sytuacji kiedy nie mógł grać przez kilka kolejek, absencja ta spowodowała, że stworzyliśmy mniej sytuacji bramkowych i odebraliśmy mniej piłek na połowie rywala. Jest on zawodnikiem, który bardzo często dośrodkowuje w pole karne, pomimo tego, że jest daleko od bramki. Po powrocie Cote, SD Eibar ponownie stał się drużyną, która najczęściej dośrodkowuje i odbiera najwięcej piłek na połowie przeciwnika w La Liga. Dlaczego? Kiedy Cote ma piłkę, wiemy już, że trafi ona w pole karne przeciwnika, dzięki temu zdobywamy metry i jesteśmy przygotowani na zebranie możliwych „drugich piłek” na przedpolu. Myślę, że jest to klucz do częstego przebywania na połowie rywala. Odbiór piłki, odpowiednie ustawienie, podanie na zewnątrz i ponowne dośrodkowanie w pole karne. To jest nasz sposób grania. Gdy brakuje Cote, jesteśmy zespołem, który operuje daleko od bramki rywala, a co za tym idzie w przypadku straty piłki jesteśmy bardziej narażeni na groźne kontrataki rywala.

Grając przeciwko drużynom, które grają bardziej bezpośrednio i ustawiają blok obronny nieco niżej, czujecie się mniej komfortowo. Jak byś to wyjaśnił?

Jeśli chodzi o pressing, myślę, że jest to logiczne, ponieważ nie możemy odebrać tylu piłek na połowie rywala z uwagi na to, że preferują grę długim podaniem. Z drugiej strony, ustawiając blok obronny niżej, zachęcają nas do dłuższego posiadania piłki. Operując więcej piłką, pomiędzy naszymi zawodnikami tworzy się więcej miejsca, a w przypadku straconej piłki, ciężko nam zamknąć wolne przestrzenie i narażamy się na kontratak. Sytuacje takie jak 2x2 plus rywale, którzy podłączają się za akcją, sprawiają, że biegamy wiele metrów do tyłu, zamiast bronić do przodu i być bliżej bramki przeciwnika.

W jaki sposób zabezpieczacie dalsze strefy? W wielu sytuacjach zostawiacie 3x3 na własnej połowie boiska, nie uważasz, że sporo ryzykujecie?

Tak, kiedy zacząłem pracować z trenerem Mendilibarem, ten aspekt mnie mocno zaskoczył. Jednak, później im dłużej go słuchasz to coraz bardziej zdajesz sobie sprawę, że ma rację. Nie ma gwarancji, że z większą ilością zawodników bronisz się lepiej.

Czasami, jeśli masz przewagę liczebną, zaczynają się wątpliwości, kto powinien wyskoczyć jako pierwszy, itd. Ważne jest to, aby wiedzieć, że to co musimy zabezpieczyć to przede wszystkim własna bramka i jeśli jest taka możliwość, to postarać się antycypować sytuację boiskową. Jeśli nie jestem w stanie przewidzieć wydarzeń na boisku, to priorytetem jest obrona przestrzeni za plecami obrońców. Myślę, że w sytuacji 3x3 wraz z pomocą, która nadchodzi ze strony innych zawodników, jesteśmy w stanie skutecznie bronić.

Co więcej, aspekt, który wydaje mi się ciekawy, polega na tym, że w La Liga widzi się niewiele sytuacji, w których środkowi obrońcy dokonują asekuracji. Bardzo niewiele drużyn chce, aby ich stoperzy opuszczali strefę centralną, po to aby pomóc w bocznym sektorze boiska. Jesteśmy jednym z niewielu zespołów, które to robią. Nasi środkowi obrońcy mogą opuścić swoją strefę, tak aby zaasekurować bocznych obrońców.

Realizując wysoki pressing, bronicie strefą czy częściej stosujecie krycie indywidualne?

Bez wątplenia jesteśmy zespołem, który broni strefowo. Zawsze staramy się wygrywać poszczególne strefy. Nie obchodzi nas gdzie jest ustawiony zawodnik, oczywiście musimy wiedzieć, gdzie się znajduje, ale priorytetem zawsze jest zabezpieczenie poszczególnych stref. Przestrzeń dla każdej z drużyn w piłce nożnej są takie same i stanowią one pierwszą rzecz, którą musisz bronić. W poszczególne miejsca wbiegają dani zawodnicy. Jeśli wygrałeś daną strefę, a rywal wejdzie w ten obszar, jesteś w stanie go skutecznie zatrzymać. Z drugiej strony, jeśli stosujesz krycie indywidualne, przeciwnik za którym idziesz może stworzyć przestrzeń, którą wykorzysta jego partner z drużyny. Natomiast jeśli dobrze zajmujesz poszczególne strefy, rywalowi zdecydowanie trudniej jest wykonać progresję w ataku.

Gdzie zostawiamy wolne przestrzenie w przypadku naszego zespołu? W najdalszym punkcie, po przeciwnej stronie w stosunku do położenia piłki oraz za plecami naszej obrony. Staramy się dobrze okupować poszczególne strefy, stosując wysoki pressing na połowie rywala. Jedyne miejsce, którego nie możemy kontrolować to przestrzeń za plecami naszych obrońców. W związku z tym, musimy bardzo dobrze ustawiać się na połowie przeciwnika, tak aby piłka nie dotarła do naszej słabej strefy. Jeśli zostaniemy minięci, to kluczowe jest abyśmy byli przygotowani na bieg w kierunku naszej bramki.

Które momenty są odpowiednie, aby rozpocząć wysoki pressing?

Są sytuacje, w których nie można go stosować. Jeśli gramy z bardzo wymagającym rywalem czasem lepiej ustawić się nieco niżej, tak aby utrudnić progresję w ataku przeciwnikowi. Zawodnicy muszą czuć to na boisku. Gdy zdecydujemy się podejść wysoko, wszyscy gracze przeciwnika, którzy mają kontakt z piłką, muszą być poddani presji z naszej strony. Kiedy decyzja została podjęta, cały nasz zespół jest w gotowości, aby realizować wysoki pressing. Zwykle ofensywni gracze bądź skrzydłowi decydują, kiedy rozpocząć skok pressingowy. Jeśli oni nie są przekonani, nikt tego nie robi.

Broniąc w bloku niskim, cierpimy. Wynika to z tego, że jesteśmy zespołem, który chce iść na każdą piłkę. Na połowie własnej spóźniamy się z doskokiem, przeciwnik to wykorzystuje, grając na ścianę i stwarzając sytuację bramkową. Obecnie, coraz częściej powtarzamy, żeby nie iść na każdą piłkę. Od czasu do czasu trzeba zmusić przeciwnika, żeby zagrał do tyłu i dopiero wtedy ponownie możemy zacząć realizować pressing.

Bardzo ważne jest, aby wybrać odpowiedni moment na skok pressingowy. Podanie wszerek boiska, podanie do tyłu, zawodnik ustawiony plecami do naszej bramki, nasze długie podanie i przygotowanie na pressing strefy „drugich piłek”, reakcja po stracie piłki, zmiana strony przez przeciwnika, to dobre momenty na rozpoczęcie pressingu. Jeśli chodzi o ostatnią sytuację, to czasami niepotrzebnie nastawiamy się na natychmiastowy odbiór piłki pomimo tego, że czasem jesteśmy spóźnieni, ponieważ skupiliśmy się za bardzo na zamknięciu jednej strony. Obecnie staramy się skorygować ten element. Zwracamy uwagę na to żeby przesunąć w daną strefę, ale tylko po to sprowokować przeciwnika, żeby zagrał do tyłu. Pozwoli to nam, żeby lepiej się zorganizować i ponownie zrealizować wysoki pressing.

Kontynuując temat przejścia z ataku do obrony, przywiązujemy dużą uwagę do tego, aby nie faulować. Jeśli zatrzymujemy grę, drużyna przeciwna ma szansę dobrze się zorganizować i zagrać długie podanie w kierunku naszej bramki. W konsekwencji zamiast próbować odebrać piłkę na połowie przeciwnika, znajdujemy się na połowie własnej. Tłumaczymy zawodnikom, żeby byli agresywni podczas wysokiego pressingu, jednak, aby nie byli spóźnieni, unikali użycia rąk czy wślizgów, tak aby nie dać argumentów do odgwizdania faulu.

Analizując wasz sposób bronięcia, można zauważyć, że realizujecie zarówno pressing parzysty jak i nieparzysty. Od czego to zależy?

Zawsze zaczynamy od ustawienia pomiędzy, które w niektórych sytuacjach przechodzi w pressing parzysty, a w innych w nieparzysty. W sytuacji, kiedy rozpoczynamy pressing parzysty, może się okazać, że po chwili zmieni się w pressing nieparzysty. Po chwili znów okupujemy pozycje pomiędzy, tak żeby ponownie rozpocząć pressing. Istnieje wiele zespołów, które dobierają w pary poszczególnych graczy, na przykład skrzydłowi kryją bocznych obrońców, defensywni pomocnicy odpowiadają za ofensywnych, itd. Przede wszystkim kiedy grasz w ustawieniu 1-4-3-3. My tego nie robimy. Pojawiają się momenty, w których dobieramy zawodników w pary, ale też takie, w których wykonujemy skok pressingowy z pozycji pomiędzy, realizując pressing nieparzysty.

Dużo mówicie o unikaniu pojedynków 1x1, dlaczego przywiązujecie do tego, aż tak dużą wagę?

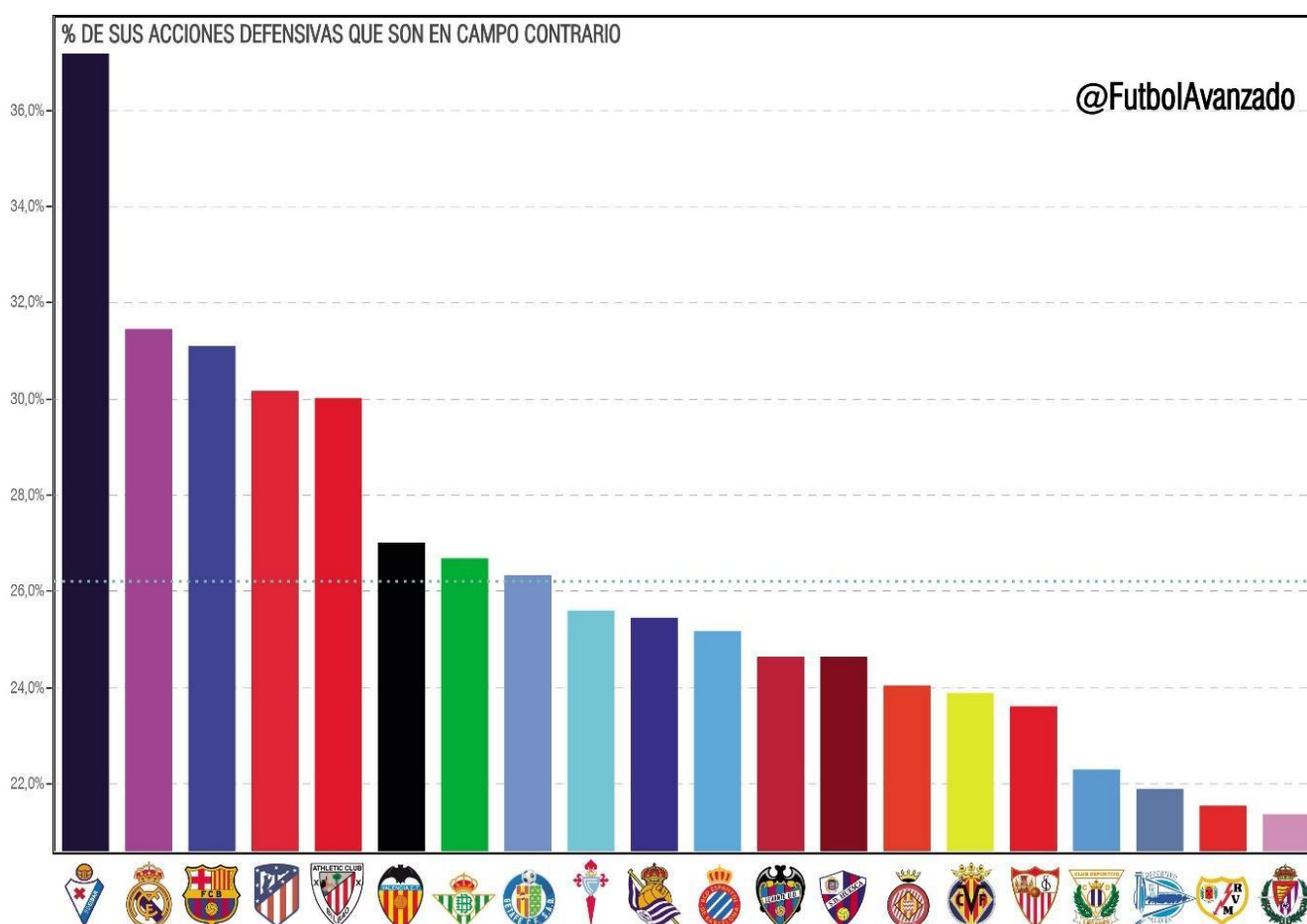
Chcemy unikać pojedynków 1x1. To oczywiste, że w trakcie gry one będą występować, ale staramy się je antycypować. Wiele osób mówi o tym jak ważne jest wygrywanie tych pojedynków, ale z drugiej strony, istotne jest, aby próbować je przewidywać, tak aby wyprzedzić rywala i odzyskać piłkę. Chodzi o to, aby zdobyć przewagę pozycyjną kosztem przeciwnika. W sytuacji gdy oczekujemy na przeciwnika za jego plecami, jesteśmy na straconej pozycji, gdyż akcja ta zawsze zakończy się pojedykiem. Z drugiej strony, jeśli realizujemy krycie, ale jesteśmy w gotowości, aby przewidzieć akcję i odpowiednio wyskoczyć zza pleców, możemy uniknąć pojedynku. Ponadto, w tego typu sytuacjach mamy przewagę, wychodząc z piłką i zostawiając przeciwnika za plecami. Oglądając mecze, często słyszymy uwagi takie jak: „krycie”, „obserwacja”, „wyprzedź”, ale w jakim celu? Jeśli dobrze antycypuję, wychodzę z przewagą i mam piłkę pod kontrolą, a przeciwnika za plecami. Jest to aspekt, o którym mało się mówi, a w naszej grze jest bardzo istotny. Możemy to wdrożyć właściwie na każdej pozycji na boisku

3. Analiza wysokiego pressingu drużyny SD Eibar

Analizując mecze zespołu SD Eibar, nasuwają się bardzo jasne wnioski. Jest to drużyna grająca na bardzo dużej intensywności, ustawiając linię obrony bardzo wysoko, tak aby skutecznie realizować wysoki pressing. Pytanie brzmi, czy to, co robi, jest naprawdę skuteczne, czy tylko atrakcyjne dla widzów? Przeanalizujmy zatem statystyki.

Według danych z sezonu 2018/2019 SD Eibar to zespół, który podejmował najwięcej działań obronnych na połowie przeciwnika wśród wszystkich drużyn w La Liga. W porównaniu ze średnim wynikiem hiszpańskich zespołów, łatwo zauważyć, że drużyna ta, broni inaczej od reszty. Widoczna jest wyraźna różnica między SD Eibar i pozostającą za nimi grupą drużyn, które również mają wysoki procent akcji obronnych na połowie przeciwnika (Real Madryt, FC Barcelona, Atletico Madryt czy Athletic Bilbao).

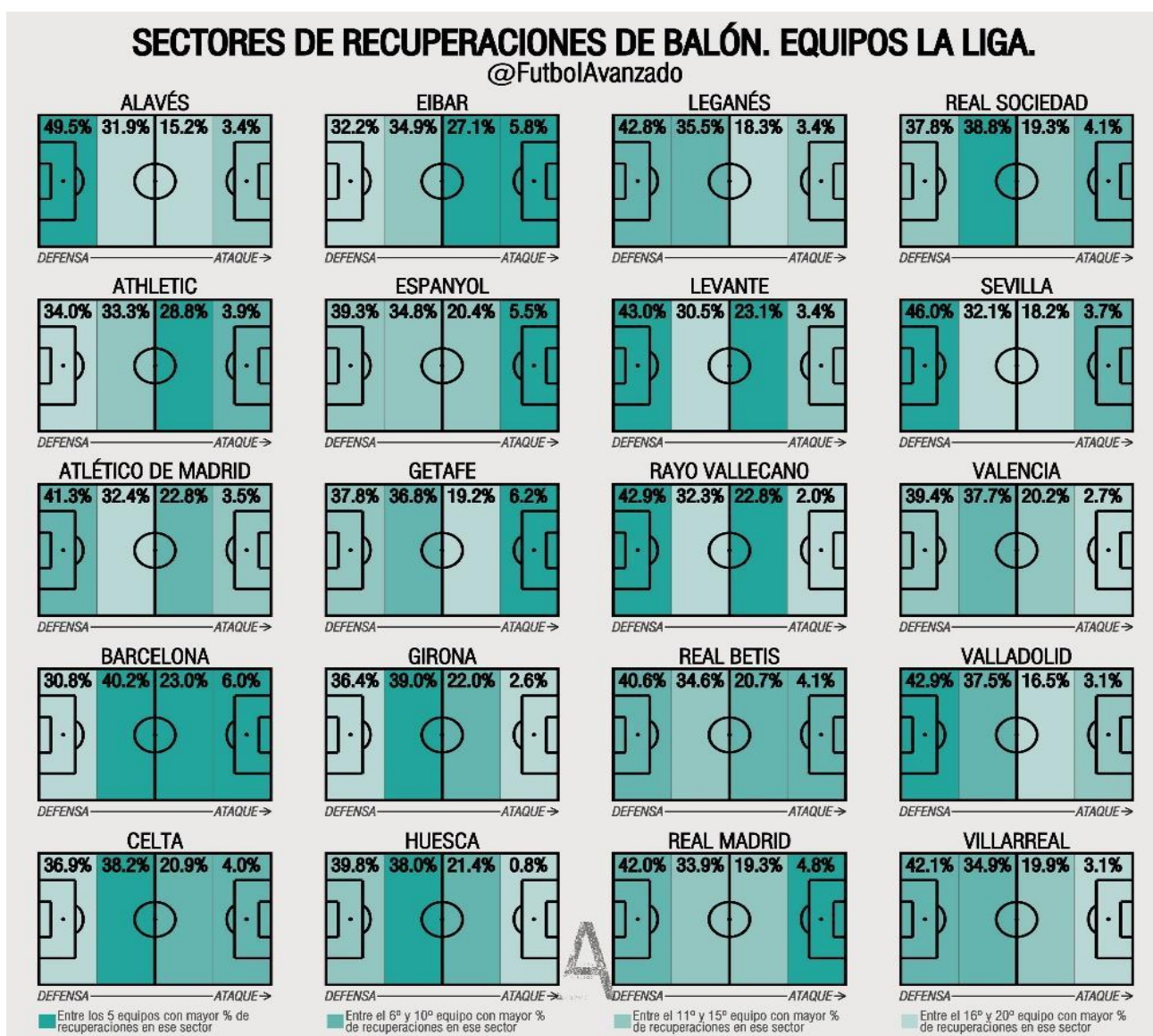
Grafika 1. Procent akcji defensywnych na połowie przeciwnika (źródło: Twitter @FutbolAvanzado)

Ponadto SD Eibar to drużyna, która realizuje więcej odbiorów na połowie rywala niż na swojej. Co prawda nie w ostatniej ćwiartce boiska, w której odnotowali 5,8 % spośród wszystkich swoich odbiorów (trzeci wynik ligi po Getafe 6,2% i Barcelonie 6,0%). W kolejnej strefie, ale wciąż na połowie przeciwnika, efekt skutecznego pressingu SD Eibar jest bardzo widoczny. Aż 27,1% odbiorów miało miejsce właśnie w tym obszarze i tylko Athletic Bilbao był lepszy pod tym względem z wynikiem 28,8%.

Patrząc na te statystyki, można zauważyć, że efekt wysokiego pressingu SD Eibar jest natychmiastowy, dzięki czemu rywal działa w pośpiechu i często nie podejmuje błędnych decyzji. Obrońcy Rusznikarzy są przygotowani do szybkiego powrotu i uniknięcia ewentualnego zagrożenia. Ponadto, druga linia SD Eibar jest ustawiona bardzo dobrze, przewidując zamiary przeciwników i realizując powroty na swoją połowę. Zachowanie te, sprawiają, że baskijski zespół wiele piłek odbiera również na połowie własnej boiska (32,2% w pierwszej ćwiartce i 34,9% w drugiej ćwiartce boiska).

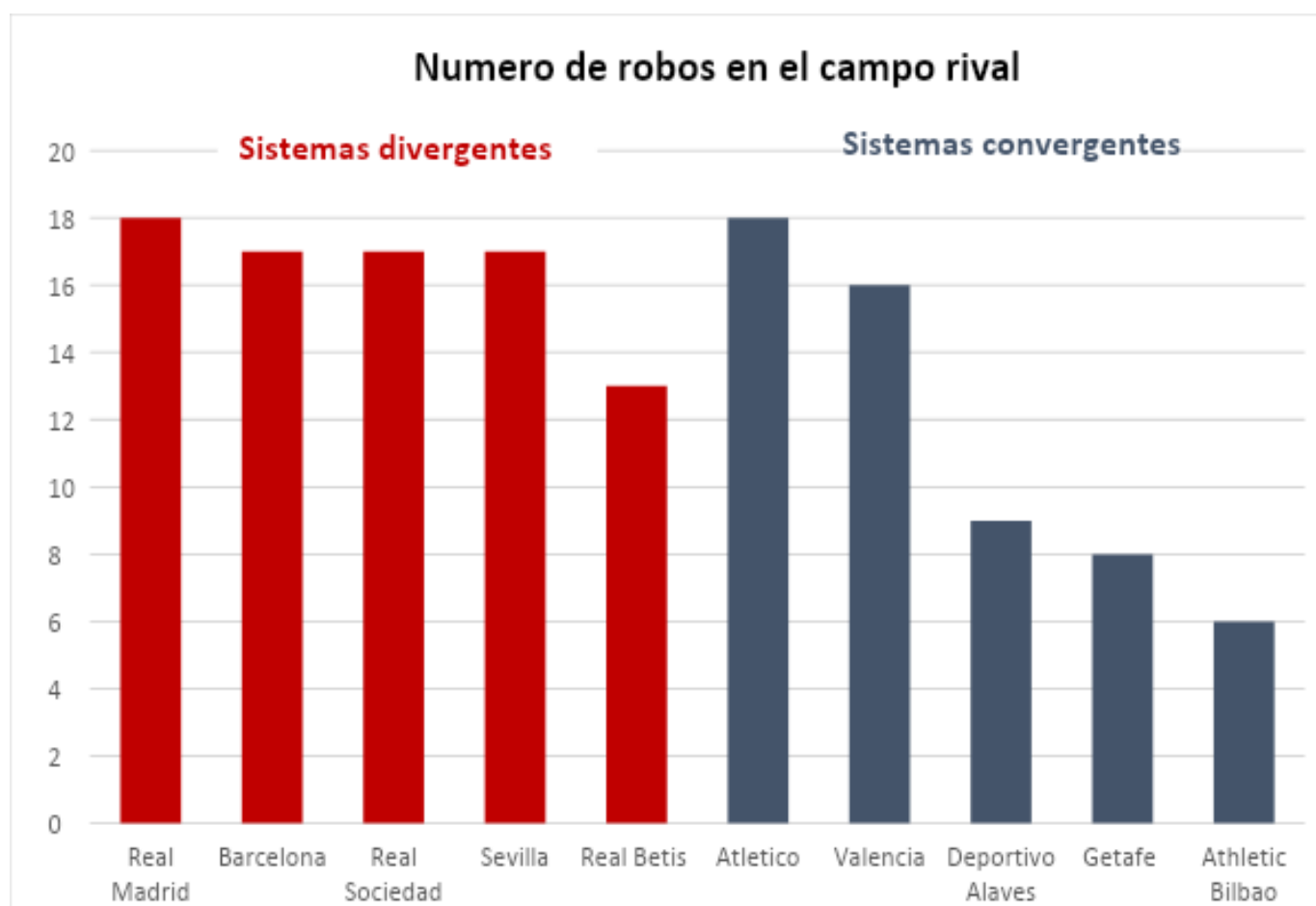
Grafika 2. Strefy odbiorów piłki w poszczególnych zespołach La Liga (źródło: Twitter @FutbolAvanzado)

Na potrzeby tej pracy, przeanalizowałem 10 spotkań SD Eibar w La Liga rozegranych w sezonie 2018/2019 przeciwko zespołom o różnych stylach gry. Połowa z nich to mecze z drużynami o podobnym stylu gry (Atlético Madryt, Valencia, Getafe, Athletic Bilbao, Deportivo Alavés), zaś druga połowa to odmienny styl gry (FC Barcelona, Real Betis, Real Sociedad, Real Madryt, Sevilla). W zależności od typu przeciwnika widoczna była istotna różnica w liczbie odbiorów notowanych dzięki stosowaniu wysokiego pressingu.

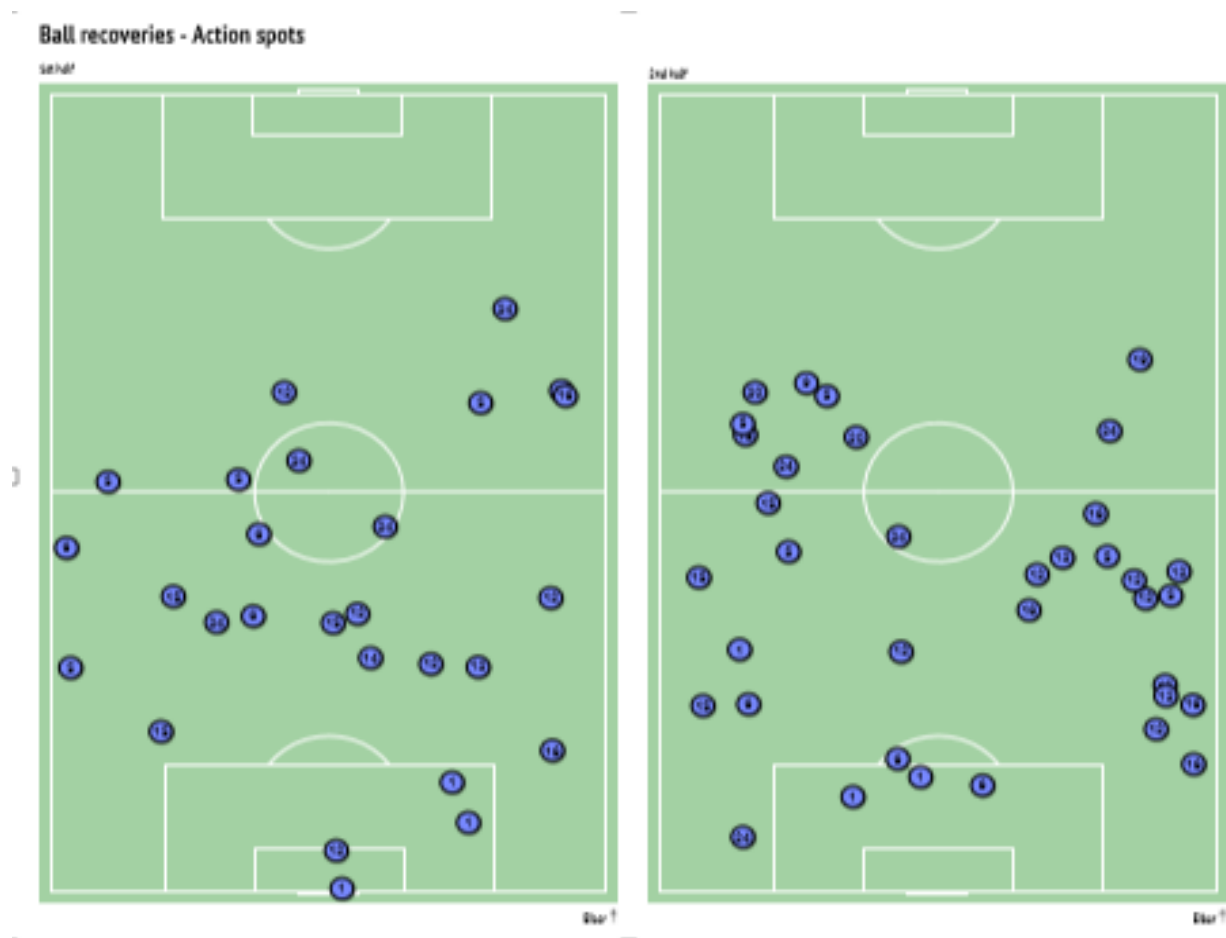
Na poniższym wykresie widać, że zespoły o bardziej bezpośrednim stylu gry, takie jak: Deportivo Alavés, Getafe lub Athletic Bilbao są zwykle bardziej niewygodnym rywalem dla SD Eibar, ponieważ nie mają zbyt dużego posiadania piłki na swojej połowie i trudno jest zrealizować skuteczny wysoki pressing. Z drugiej strony drużyny, które posiadają inicjatywę utrzymując się przy piłce i budując swoje akcje od własnej bramki takie jak: Real Madryt, FC Barcelona czy Real Sociedad, są bardziej narażone na wysoki pressing SD Eibar.

Grafika 3. Ilość odbiorów piłki na połowie przeciwnika zespołu SD Eibar, grając przeciwko drużynom o podobnym lub odmiennym stylu gry (źródło:Instat)

Skoro SD Eibar odnotowuje tyle odbiorów na połowie przeciwnika, to nasuwa się kolejne pytanie: w których miejscach dokładnie to się dzieje? Na poniższej grafice widać, że odbiory mają miejsce przede wszystkim w zewnętrznych korytarzach. To właśnie w tych przestrzeniach zespół rusznikarzy zwykle gromadzi wielu zawodników i dlatego odbiera piłkę. Z drugiej strony, efekt stosowania wysokiego pressingu nie jest natychmiastowy. Odbiory nie są realizowane w obszarze gdzie zaczyna się pressing, ale około 25 metrów niżej. Za sprawą wysokiego pressingu SD Eibar sprawia, że przeciwnik ma mniej czasu i przestrzeni do działań z piłką, co często powoduje sporą niedokładność w działaniach z piłką. Zawodnicy, którzy nie są bezpośrednio zaangażowani w pressing, muszą być przygotowani na odbiór piłki, korzystając z pracy swoich kolegów z zespołu ustawionych wyżej. Zawodnikami z największą liczbą odbiorów na połowie przeciwnika w meczu z Realem Sociedad byli pomocnicy - Joan Jordán (4) i Escalante (5), co w sumie stanowiło ponad połowę wszystkich odbiorów całej drużyny (17). Z tego powodu, przy grze wysokim pressingiem, należy przywiązywać podobną wagę zarówno do pierwszego, drugiego, a zwłaszcza trzeciego obrońcy.

Grafika 4. Mapa odbiorów piłki SD Eibar podczas meczu przeciwko Realowi Sociedad (źródło Instat)

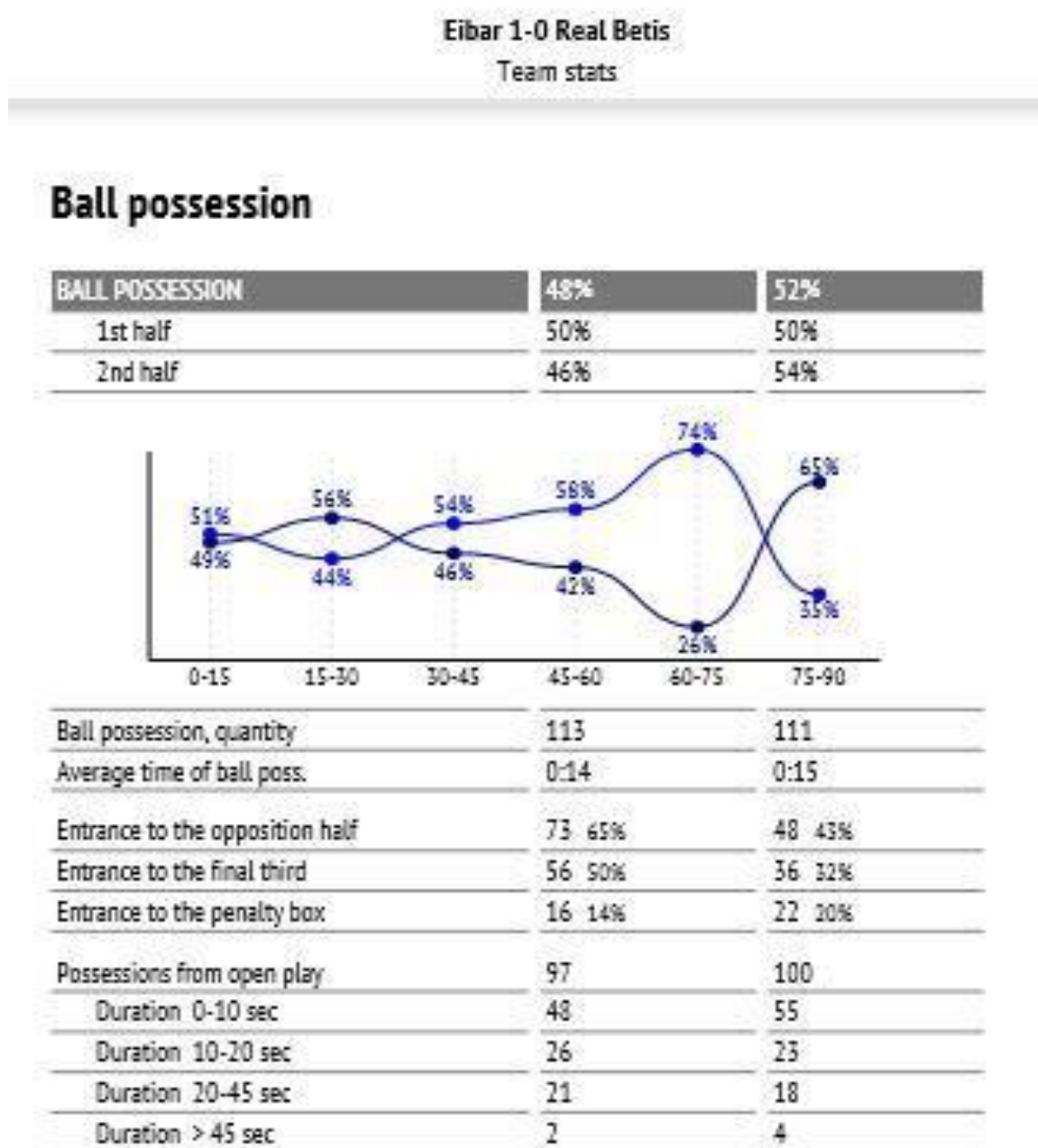

Co więcej, dzięki skutecznemu wysokiemu pressingowi SD Eibar jest w stanie wejść do ostatniej trzeciej tercji boiska tuż po odbiorze piłki. Filozofia gry, która przejawia się poprzez odważne bronienie do przodu, powoduje, że przez większość czasu gracze tego zespołu znajdują się na połowie rywala. Portal whoscored.com przedstawił ważną statystykę związaną z tym faktem. SD Eibar znalazł się w pierwszej trójce zespołów La Liga pod względem średniej liczby oddanych strzałów na mecz (1. Real Madryt - 15,6, 2. FC Barcelona - 14,7 i 3. SD Eibar 14). Spędzanie dużej ilości czasu na połowie przeciwnika sprawia, że SD Eibar ma wiele sytuacji związanych z finalizacją. W tym momencie warto zacytować słowa Kiko Ramíreza, mojego przyjaciela i obecnego trenera greckiej drużyny AO Xanthi: ***„im bliżej znajdujesz się bramki przeciwnika, tym masz większe prawdopodobieństwo wygrania meczu”***.

W dzisiejszym świecie piłki nożnej popełnia się podstawowy błąd, określając dominację drużyny podczas meczu poprzez posiadanie piłki. Z mojego punktu widzenia o wiele bardziej efektywny jest pomiar, patrząc na przykład na ilość wejść w ostatnią tercję boiska. Jaki pożytek mamy z utrzymywania się przy piłce, jeśli nie jesteśmy w stanie dokonać progresji w ataku, tak aby stworzyć realne niebezpieczeństwo? Ze względu na umiejętnie stosowany wysoki pressing, SD Eibar może bardzo często przedostawać się do ostatniej tercji boiska. Ponadto, baskijska drużyna, w niektórych przeanalizowanych przeze mnie meczach miała mniejsze posiadanie niż rywal, ale częściej docierała do ostatniej tercji boiska. Biorąc pod uwagę 10 spotkań, które przeanalizowałem, tylko w dwóch meczach SD Eibar miał mniej wejść do ostatniej tercji od przeciwnika (Athletic Bilbao i Atletico Madryt).

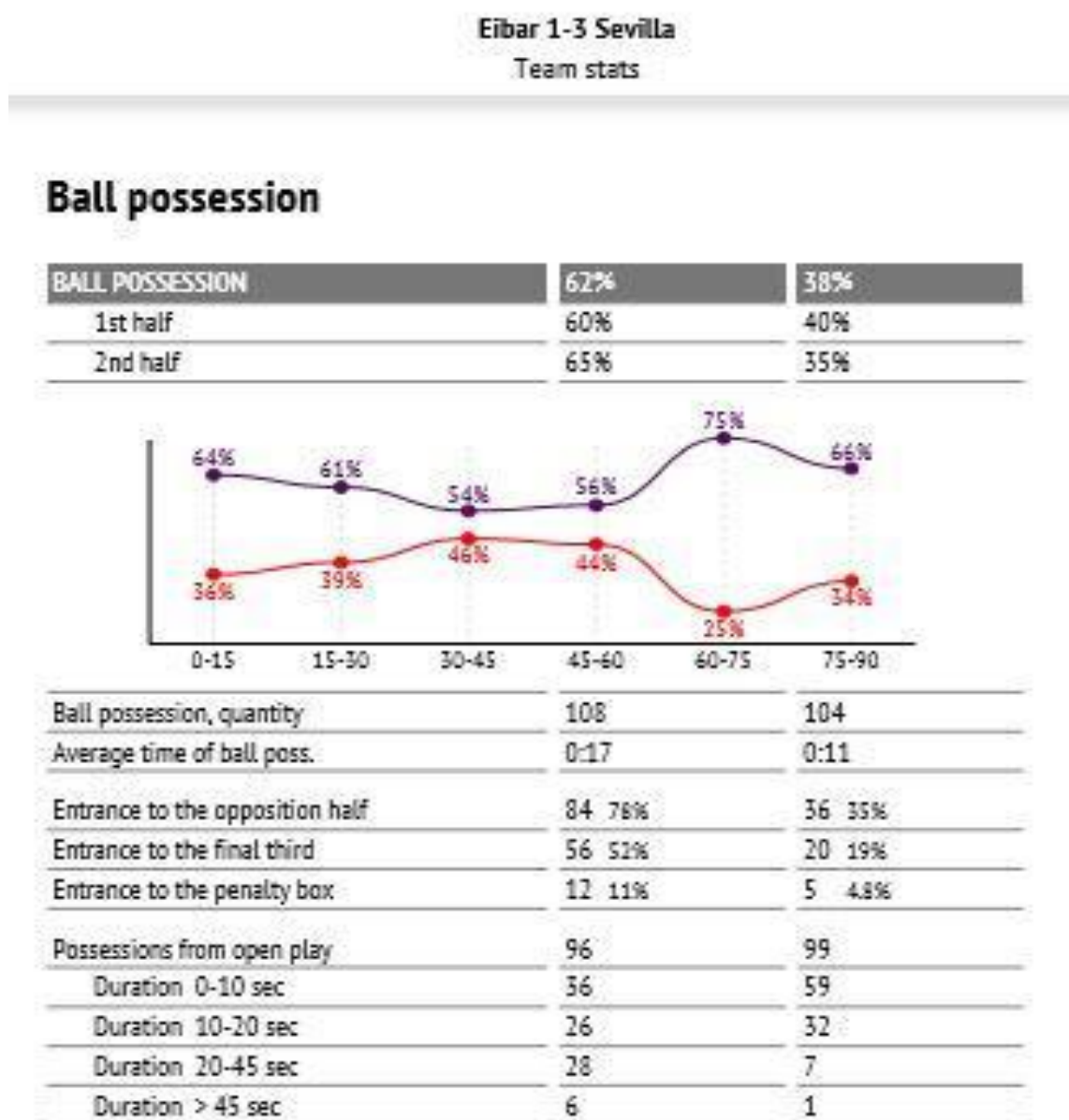
Spotkania przeciwko Real Betis, Real Madryt i FC Barcelona, mniejsze posiadanie piłki od przeciwnika, jednak większa ilość wejść w ostatnią tercję boiska.

Grafika 5. Statystyki z meczu SD Eibar-Real Betis (wynik, posiadanie piłki, ilość wejść w ostatnią tercję boiska). Źródło: Instat.

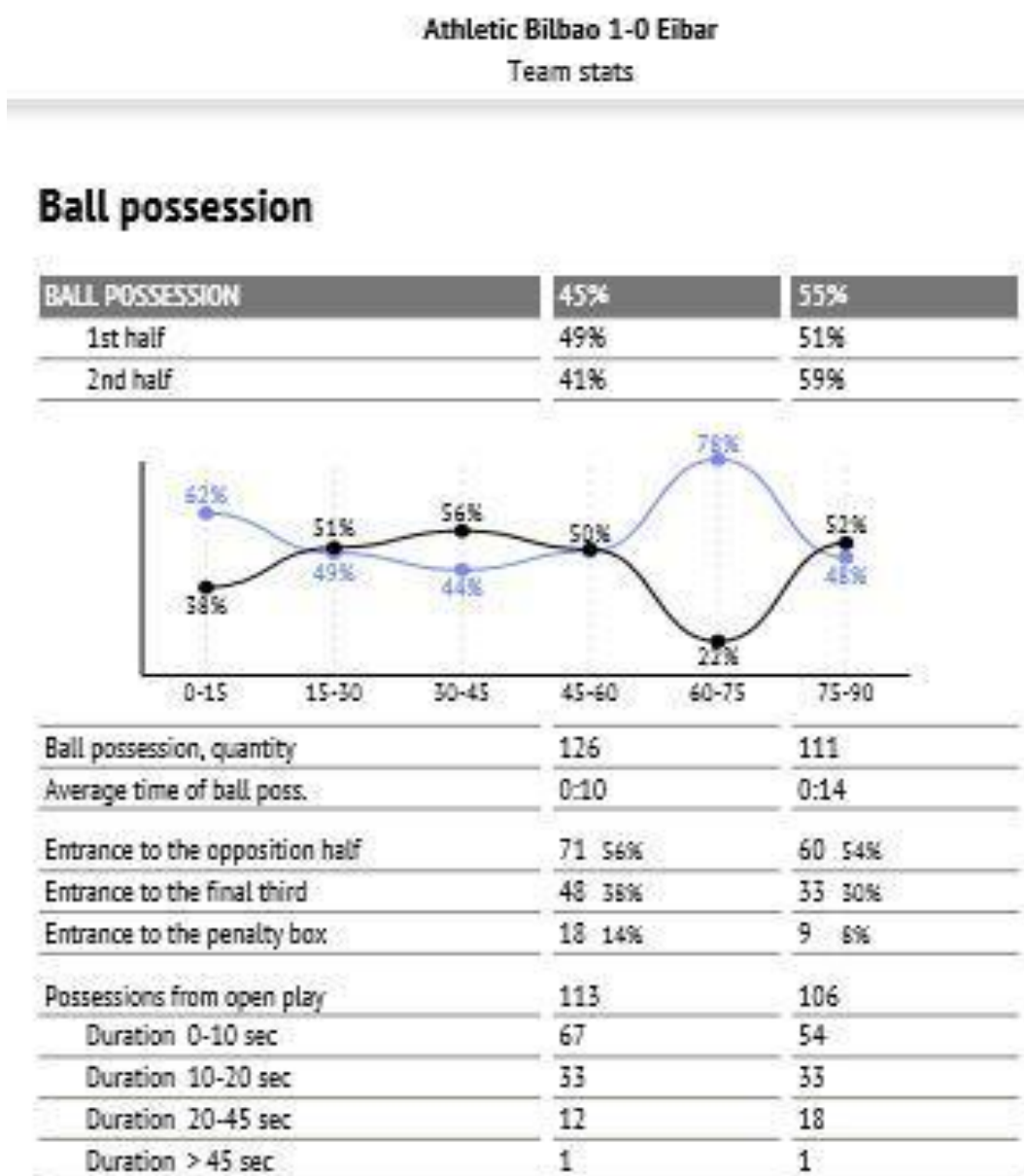
Spotkania przeciwko: Sevilla, Real Sociedad, Valencia, Getafe, Alaves, większe posiadanie piłki od przeciwnika i większa ilość wejść w ostatnią tercję boiska.

Grafika 6. Statystyki z meczu SD Eibar-Sevilla (wynik, posiadanie piłki, ilość wejść w ostatnią tercję boiska). Źródło: Instat.

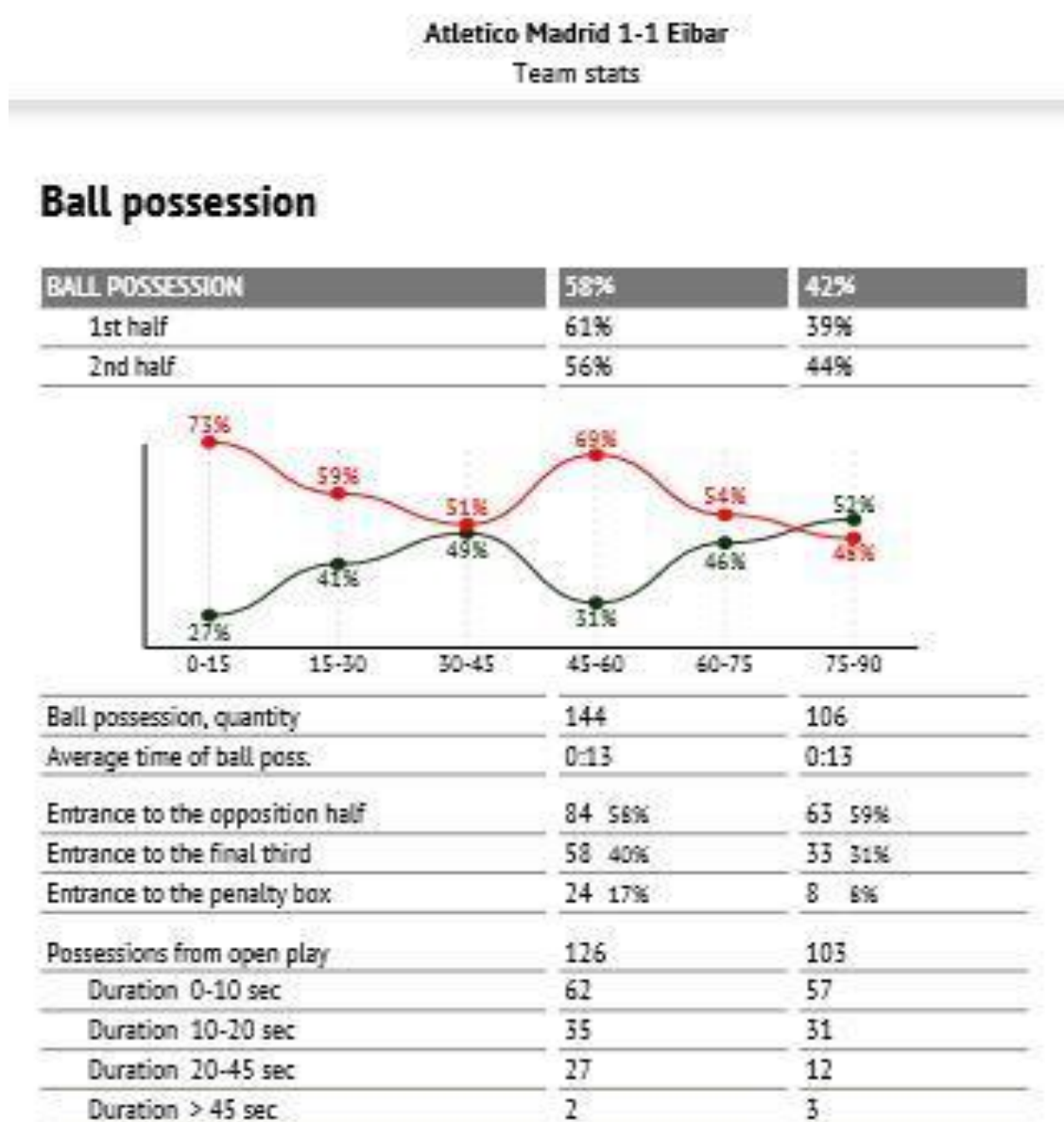
Spotkanie przeciwko Athletic Bilbao większe posiadanie piłki od przeciwnika, jednak mniejsza ilość wejść w ostatnią tercję boiska.

Grafika 7. Statystyki z meczu Athletic Bilbao-SD Eibar (wynik, posiadanie piłki, ilość wejść w ostatnią tercję boiska). Źródło: Instat.

Spotkanie przeciwko Atletico Madryt mniejsze posiadanie piłki od przeciwnika oraz mniejsza ilość wejść w ostatnią tercję boiska.

Grafika 8. Statystyki z meczu Atletico Madryt-SD Eibar (wynik, posiadanie piłki, ilość wejść w ostatnią tercję boiska). Źródło: Instat.

3.1. Struktury przeciwstawne

W piłkarskim świecie, drużyna SD Eibar jest kojarzona przede wszystkim z grą bezpośrednią, posiadaniem piłki na połowie przeciwnika, wysoką intensywnością i oczywiście z wysokim pressingiem. W większości sytuacji wykorzystują ustawienie 1-4-4-2, ale w zależności od realizacji założeń i planu na każdy mecz mogą zmieniać tę strukturę. Podstawowym systemem gry jest 1-4-4-2, ale bardzo często przekształcają go w 1-4-2-3-1, gdzie jeden z napastników staje się ofensywnym środkowym pomocnikiem. Ponadto, w niektórych spotkaniach zaobserwowałem ustawienie 1-4-3-3, które może przekształcać się w 1-4-1-4-1.

W ustawieniu 1-4-4-2 można zaobserwować, że bliższy napastnik zawsze rozpoczyna pressing, zaś dalszy schodzi trochę niżej, tak aby zamknąć środkowy korytarz i zrealizować doskok w przypadku gdy przeciwnik zmieni stronę. Trzeba wyróżnić również ustawienie skrzydłowych, którzy okupują tzw. pozycje pomiędzy, tak żeby zamknąć środkowy sektor oraz móc zrealizować doskok pressingowy na zewnątrz, w sytuacji gdy napastnik nie zdąży przesunąć.

Kolejny aspekt o którym trzeba wspomnieć to gra na różnych wysokościach środkowych pomocników. Jeden z nich jest ustawiony wyżej, tak aby pomóc w pressingu i uniemożliwić progresję w ataku przeciwnika przez środkowy sektor. Drugi z nich jest odpowiedzialny za zachowanie równowagi w obronie. Przede wszystkim w sytuacji gry bezpośredniej rywala lub gdy pressing nie został dobrze wykonany i trzeba wspomóc linię obrony. Na obrazku nie widać ostatniej linii, ale w większości sytuacji jest ustawiona bardzo wysoko. W tym przypadku ma miejsce sytuacja równowagi liczebnej 4x4 z drużyną przeciwnika. Trener Jose Luis Mendilibar preferuje realizację skutecznego pressingu, zdając sobie sprawę, że zostawia swoich obrońców w trudnej sytuacji na połowie własnej. Obrońcy są przygotowani na bieg w kierunku własnej bramki i zabezpieczenie strefy za swoimi plecami. To samo można powiedzieć o bramkarzu, który gra bardzo wysoko.

Grafika 9. *Struktura Eibaru bez piłki (1-4-4-2) przeciwko Realowi Sociedad (1-4-3-3)*

W niektórych spotkaniach Eibar decydował się na strukturę 1-4-2-3-1 z wyłącznie jednym napastnikiem, który rozpoczyna pressing. Skrzydłowi ustawieni są dużo wyżej i dzięki temu łatwiej jest im doskoczyć do przeciwnika. Ponadto dystans pokonywany przez dalszego skrzydłowego jest mniejszy, co pomaga zakumulować większą ilość zawodników na małej przestrzeni, odcinając linię podania, a w konsekwencji odbierając piłkę. W strukturze tej, dwóch środkowych pomocników ma podobne funkcje, starają się zrównoważyć środkowy sektor. Jest to istotne grając przeciwko drużynie takiej jak Betis, która opiera swoje ataki głównie na dokonywaniu progresji właśnie w tej strefie.

Dzięki temu, że posiadają jednego zawodnika więcej w środku pola porównując do poprzedniej struktury, boczni obrońcy są bardziej odważni w swoich działaniach, gdyż wiedzą, że w przypadku popełnionego błędu, jeden ze środkowych pomocników może ich zaasekurować. Struktura ta pozwoliła zneutralizować grę drużyny Betis Sevilla, która w dużej mierze opiera się na ataku pozycyjnym. Boczni obrońcy zespołu zielono-białych nie mogli już tak wiele swobody, jako że skrzydłowi Eibaru cały czas zabierali im czas i przestrzeń. Ponadto, skrzydłowi Betisu, którzy schodzi do środka nie stwarzali już takie przewagi, jako że dwójka środkowych pomocników wraz z trójką ofensywnych graczy drużyny Eibar dobrze neutralizowała środkową strefę boiska.

Grafika 10. *Struktura Eibaru bez piłki (1-4-3-2-1) grając przeciwko Realowi Betis (1-4-3-3)*

Analizując grę Eibaru można było również zaobserwować strukturę 1-4-3-3 w obronie. Przede wszystkim w spotkaniach kiedy chcieli zwiększyć efektywność wysokiego pressingu, zmuszając przeciwnika do błędu na ich połowie. Tego typu sytuacje wiązały się ze sporym ryzykiem, jako, że trójka ofensywnych graczy grała bardzo wysoko, a druga linia podążała za pressingiem. Jest to struktura, która może wydawać się dosyć niezrównoważona, jednak jak twierdzi trener Mendilibar, jego drużyny zawsze jako priorytet stawiają strefy w pobliżu piłki, zostawiając wolną przestrzeń po przeciwnej stronie. Uważa, że dalsi zawodnicy nie mogą stworzyć bezpośredniego zagrożenia i w sytuacji gdy przeciwnik zdecyduje się zmienić stronę jego drużyna zdąży się przesunąć i ponownie zorganizować się w obronie.

Grafika 11. Struktura Eibaru bez piłki (1-4-3-3) grając przeciwko Realowi Madryt (1-4-3-3)

SD Eibar nie jest w stanie funkcjonować w wysokim pressingu przez 90 minut. Dlatego też, w niektórych momentach, na przykład grając przeciwko wymagającym przeciwnikom, decyduje się na pressing, ale rozpoczynając go z bloku średniego. W meczu z FC Barceloną, można było zauważyć strukturę 1-4-1-4-1 w obronie. Takie ustawie ułatwiało utrzymanie odpowiednich odległości, a zarazem umożliwiało doskok do przeciwnika w odpowiednim momencie. Cały zespół okupował mniejszą przestrzeń, porównując z wysokim pressingiem. Ponadto, druga linia dbała o odległości pomiędzy każdym zawodnikiem, tak żeby utrudnić zagranie filtrującego podania przeciwnikowi. Co więcej, w tym ustawieniu można zaobserwować jednego defensywnego pomocnika, który w sytuacji gdy przeciwnik minie drugą linię, może zrealizować odpowiednią asekurację. Linia obrony gra dużo bardziej odpowiedzialnie, nie ryzykują tak jak w poprzednich sytuacjach. Można zaobserwować dużo mniej wyjść ze swojej strefy bocznych obrońców oraz momentów w których defensorzy zostają w równowadze liczebnej z przeciwnikiem. Dlaczego tak się dzieje? Odpowiedź jest bardzo prosta. Grając przeciwko trójce ofensywnych graczy klasy światowej, tj. Messi, Suarez oraz Coutinho warto pomyśleć o przewadze liczebnej w tej strefie.

Grafika 12. Struktura Eibaru grając bez piłki (1-4-1-4-1) przeciwko FC Barcelonie (1-4-3-3)

3.2. Ustawienie pomiędzy-zarządzanie strefami pomiędzy

Analizując wysoki pressing drużyny SD Eibar warto zdefiniować rolę poszczególnych obrońców. Według mnie można podzielić tych zawodników na trzy grupy, w zależności od tego gdzie jest piłka i w którym miejscu znajduje się dany gracz. Pierwsi obrońcy (kolor czerwony) to najbliżsi zawodnicy w stosunku do przeciwnika z piłką. Ich głównym zadaniem jest rozpoczęcie pressingu realizując doskok. Prawie zawsze jest to wyłącznie jeden zawodnik, tak żeby nie mieć wątpliwości kto ma doskoczyć do rywala. Następnie mamy tzw. drugich obrońców (kolor pomarańczowy), którzy podążają za pressingiem, będąc w gotowości na doskok jeśli przeciwnik dokona progresji w ataku. Co więcej, pełnią ważną funkcję, odcinając linie podania, a jeśli jest to niemożliwe, to przynajmniej być w pobliżu, tak żeby zrealizować natychmiastowy pressing. Na koniec, możemy wyróżnić trzeci typ obrońców (kolor żółty), którzy znajdują się w strefach pomiędzy. Odpowiadają za zabezpieczenie dalszych stref i krycie oddalonych zawodników w sytuacji gdy rywal zmieni stronę. Ponadto, muszą być w gotowości, żeby wyjść ze swojej strefy, w sytuacji gdy drudzy obrońcy popełnią błąd.

Grafika 13. Definicja 1,2,3 obrońcy

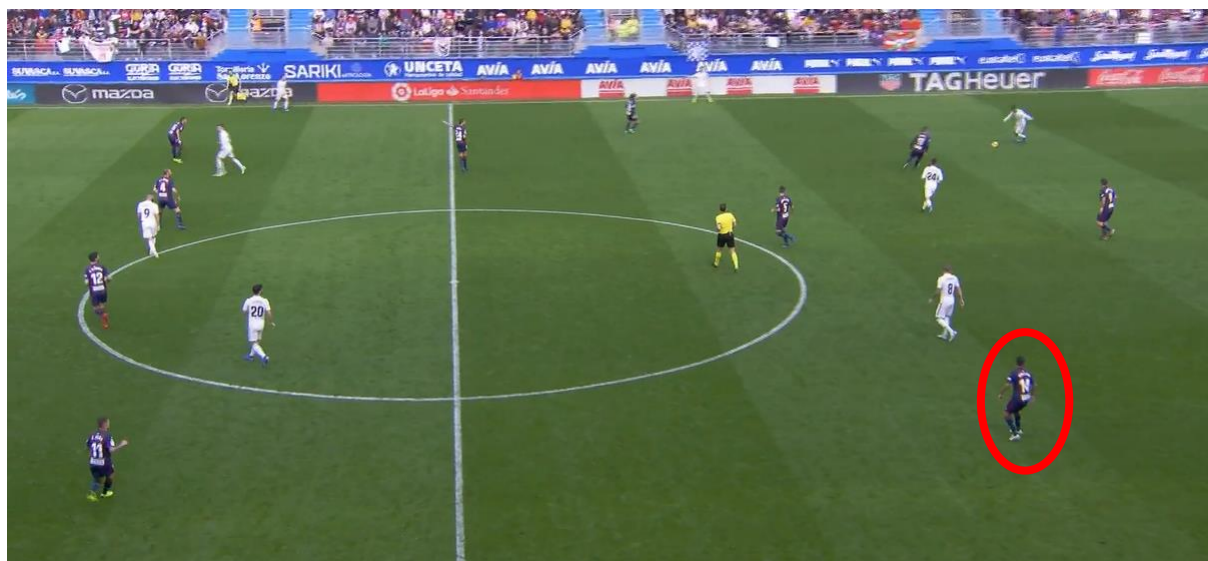
Mając klarowną wizję gry wysokim pressingiem oraz aspekty takie jak: obrona do przodu, zawodnik z piłką jest priorytetem, zagęszczanie pola gry w strefie aktywnej, nie można zapomnieć o bardzo ważnym elemencie, czyli zachowaniu równowagi w obronie. W tym przypadku, jeden ze środkowych pomocników (Diop) pełni funkcję, tzw. hybrydy, przynależąc do dwóch grup: zawodników, którzy realizują wysoki pressing oraz tych, którzy odpowiadają za zabezpieczenie dalszych stref. Dzięki temu zawodnikowi, w przypadku gry bezpośredniej przeciwnika, drużyna jest zabezpieczona, a jeśli przeciwnik wyjdzie spod pressingu, nie ma aż tyle wolnego miejsca.

Grafika 14. *Pozycja pomiędzy środkowego pomocnika Pape Diopa, która pomaga zachować równowagę w całej drużynie*

Należy wyróżnić ustawienie skrzydłowych, szczególnie tych po drugiej stronie. Głównym zadaniem jest uczestniczenie w pressingu, zmniejszając wolną przestrzeń, w strefie, gdzie przeciwnik posiada piłkę. Poprzez zajęcie dobrej pozycji pomiędzy, w tym przypadku przez Orellanę, może on doskoczyć do zawodnika w środku presując jego plecy albo wrócić w kierunku bocznych obrońców przeciwnika, w przypadku długiej piki, zabezpieczając strefę za swoimi plecami. Detal na który warto zwrócić uwagę to fakt, że Orellana nie atakuje bezpośrednio zawodnika, tylko zawęża w kierunku środkowej osi boiska.

Grafika 15,16. *Ustawienie pomiędzy prawego skrzydłowego Orellany, które umożliwia powrót, zabezpieczając strefę za plecami*

Innym aspektem, który należy podkreślić jeżeli chodzi o ustawienie pomiędzy skrzydłowych, to umiejętność zamknięcia korytarza środkowego, tak aby pomóc środkowym pomocnikom. W sytuacji gdy piłka przychodzi z drugiej strony i pomocnicy nie mają czasu aby zrealizować powrót, skrzydłowy ustawia się w strefie, gdzie może przechwycić piłkę. Chodzi o to, żeby nie być zbyt blisko przeciwnika, lecz zachęcić go do podania i dzięki temu zrealizować odbiór.

Grafika 17. *Ustawienie pomiędzy prawego skrzydłowego Orellany, które umożliwia doskok do środkowego pomocnika w momencie kiedy otrzyma podanie*

Kończąc temat ustawienia skrzydłowych, warto powiedzieć o tym, że poprzez okupowanie danej strefy jest on gotowy zarówno na doskok, na powrót oraz również na zamknięcie w kierunku osi środkowej, tak aby zachować równowagę w całej drużynie. Na następnym zdjęciu widzimy, że Pedro Leon jako skrzydłowy z drugiej strony jest na pozycji pomiędzy, która pozwala przykryć zawodników w środkowej strefie boiska. W tym przypadku można zaobserwować, że przeciwnik jest zorientowany, tak aby zagrać do bramkarza, co zachęca dalszego skrzydłowego do wywarcia presji, mimo tego, że jest daleko. Trzeba podkreślić nawyk pójścia do przodu, tak aby reszta zespołu również zrealizowała pressing, unikając biegania w kierunku własnej bramki.

Grafika 18. *Ustawienie pomiędzy skrzydłowego po przeciwnej stronie Pedro Leona, tak aby zamknąć środkowy sektor oraz być w gotowości, żeby zrealizować pressing*

Boczni obrońcy pełnią ważną funkcję, jeżeli chodzi o wysoki pressing. W przypadku gdy ofensywni gracze zostaną minięci, bliższy boczny obrońca musi być w gotowości do wyjścia ze swojej strefy. Chodzi o to, żeby priorytetem był zawodnik z piłką, a nie gracz ustawiony za jego plecami. Poprzez ustawienie pomiędzy, może wyskoczyć do przeciwnika w momencie podania oraz jest w stanie zabezpieczyć strefę za plecami w przypadku gry bezpośredniej. Reszta obrońców (dwóch środkowych oraz boczny po przeciwnej stronie) starają się zachować równowagę w defensywie na połowie własnej.

Grafika 19. *Ustawienie pomiędzy prawego bocznego obrońcy De Blasisa, który jest przygotowany na doskok do przeciwnika*

W sytuacji gdzie występuje akumulacja dużej ilości zawodników na małej przestrzeni, zachowanie bocznego obrońcy po przeciwnej stronie jest niezwykle istotne. Jest ustawiony nieco wyżej w kierunku osi środkowej boiska, tak żeby móc doskoczyć do jednego ze środkowych pomocników drużyny przeciwnej w momencie kiedy chcą zmienić stronę. Chodzi o to, że zostawia zawodnika bez krycia za plecami, dając priorytet rywalowi ze środka pola. Trener Mendilibar tłumaczy to, że bardzo ciężko jest, aby przeciwnik zmienił stronę poprzez jedno długie podanie diagonalne w kierunku zawodnika bez krycia. Dzięki temu ustawieniu, cała drużyna znajduje się w równowadze, nawet jeśli wielu zawodników zostało zakumulowanych na małej przestrzeni boiska.

Grafika 20. Ustawienie pomiędzy bocznego obrońcy po przeciwnej stronie, tak aby był w stanie wyskoczyć do jednego ze środkowych pomocników i zabezpieczyć strefę za jego plecami w przypadku gry bezpośredniej

3.3. Mechanizmy aktywujące pressing

Poprzez swoje rozmieszczenie na boisku drużyna SD Eibar chce zachęcić zespół przeciwnika do podania do najbliższego zawodnika, zamiast grać bezpośrednio. Jeśli dana drużyna gra z pominięciem drugiej linii, to SD Eibar nie czerpie tylu korzyści z wysokiego pressingu. Ustawienie napastników jest bardzo ważne w całym tym procesie. Zazwyczaj w momencie doskoku do przeciwnika są ustawieni na różnych wysokościach, tak aby przeciwnik nie minął ich jednym podaniem. Z drugiej strony trener Mendilibar podkreśla, że w tego typu sytuacjach należy zostawić niewielką lukę, żeby istniała możliwość podania środkiem. Robią to celowo, aby sprowokować podanie przeciwnika i dzięki temu odzyskać piłkę w środkowym sektorze. Poprzez grę na różnych wysokościach zachęcają przeciwnika do podań wszerek boiska. W ten sposób rywal nie dokonuje progresji w ataku, a ponadto ułatwia drużynie z Kraju Basków odbiór piłki.

Grafika 21. *Ustawienie pary napastników w momencie wysokiego pressingu*

Podania wszerz boiska drużyny przeciwnej mają duży wpływ na pressing Eibaru. Jest to sygnał do doskoku do przeciwnika wykorzystując czas przemieszczania się piłki. W momencie gdy odbiorca podania ma piłkę przy nodze, gracz, który go naciska jest przyklejony do niego, zabierając mu czas i przestrzeń. Powoduje to, że przeciwnik ma bardzo mało czasu na podjęcie właściwej decyzji, a w wielu przypadkach jest zmuszony grać do tyłu lub wykonać długie podanie.

Grafika 22. *Moment rozpoczęcia pressingu przez Cucurellę*

Kolejny moment, który Eibar chce wykorzystać, aby odebrać piłkę na połowie przeciwnika to moment kiedy przeciwnik jest tyłem do kierunku gry.

Najbliższy gracz doskakuje agresywniej, wykorzystując również swoją fizyczność, wsadzając rękę, tak aby wytrącić z równowagi przeciwnika. Zawodnik, który naciska od tyłu ma przewagę, ponieważ przeciwnik z piłką nie wie dokładnie skąd pochodzi presja.

Grafika 23. *Rywal jest ustawiony plecami do kierunku gry, odpowiedni moment na zwiększenie tempa pressingu*

Jak można było przeczytać w poprzednich rozdziałach, większość odbiorów drużyna SD Eibar uzyskuje w zewnętrznych korytarzach. Ukierunkowują grę rywala do tej strefy, tak aby zrobić małe pole do gry i przez to przeciwnik ma bardzo niewiele opcji, aby kontynuować atak. Presja pochodzi ze wszystkich stron.

Boczní obrońcy doskakują bardzo wysoko, odcinając przestrzeń za plecami, skrzydłowi naciskają na plecy przeciwnika, aby uniemożliwić podanie do tyłu, zaś środkowy pomocnik zamyka możliwość grania przez środek. W wielu przypadkach jedyną opcją dla przeciwnika jest zagranie dłuższego podania, dlatego też oddaleni zawodnicy oraz bramkarz muszą być przygotowani, aby rywal ich nie zaskoczył. Inna koncepcja, która jest widoczna na tym zdjęciu to fakt, że Eibar zawsze daje priorytet strefie aktywnej, pozostawiając przeciwnikowi wolną przestrzeń po przeciwnej stronie. Jest to to logiczne, ponieważ jeśli rywal zmieni stronę, to będą mieli wystarczająco dużo czasu, aby się przesunąć, wykorzystując trajektorię lotu piłki.

Grafika 24. Zawodnicy SD Eibar zamykający przeciwnika w bocznym sektorze gry

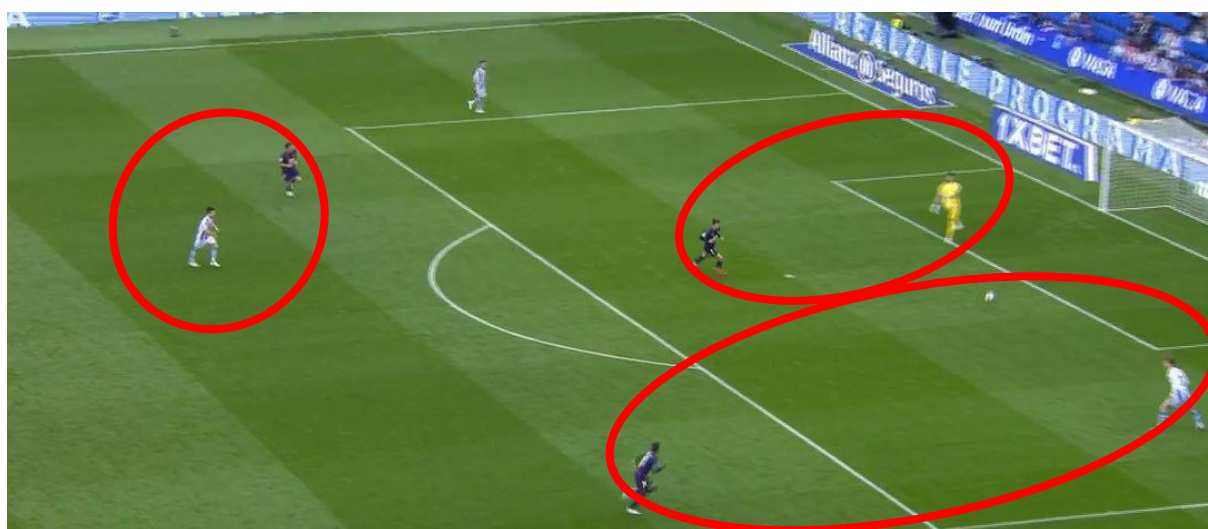
W wielu sytuacjach Eibar nęka przeciwnika poprzez pressing parzysty. Ukierunkowują przeciwnika w dany sektor boiska i tworzą scenariusz, w którym to każdy zawodnik kryje indywidualnie danego rywala. Dla drużyny przeciwnej bardzo ciężko jest wyjść z tego typu sytuacji. Lewy napastnik z prawym środkowym obrońcą, lewy skrzydłowy z prawym bocznym obrońcą, lewy środkowy pomocnik z prawym środkowym pomocnikiem oraz lewy obrońca z prawym skrzydłowym. Skrzydłowy po przeciwnej stronie zamyka w kierunku środkowej osi boiska, tak aby zachować równowagę wewnątrz całej drużyny (drużyna przeciwnika ma 3 graczy, zaś Eibar tylko 2). Ponadto defensywny środkowy pomocnik dba o balans w całym zespole, tak aby w każdym momencie występował zawodnik, który jest w stanie zaasekurować resztę drużyny, w przypadku gdy przeciwnik wyjdzie z pressingu.

Grafika 25. Pressing parzysty, ukierunkowując przeciwnika w boczny sektor boiska

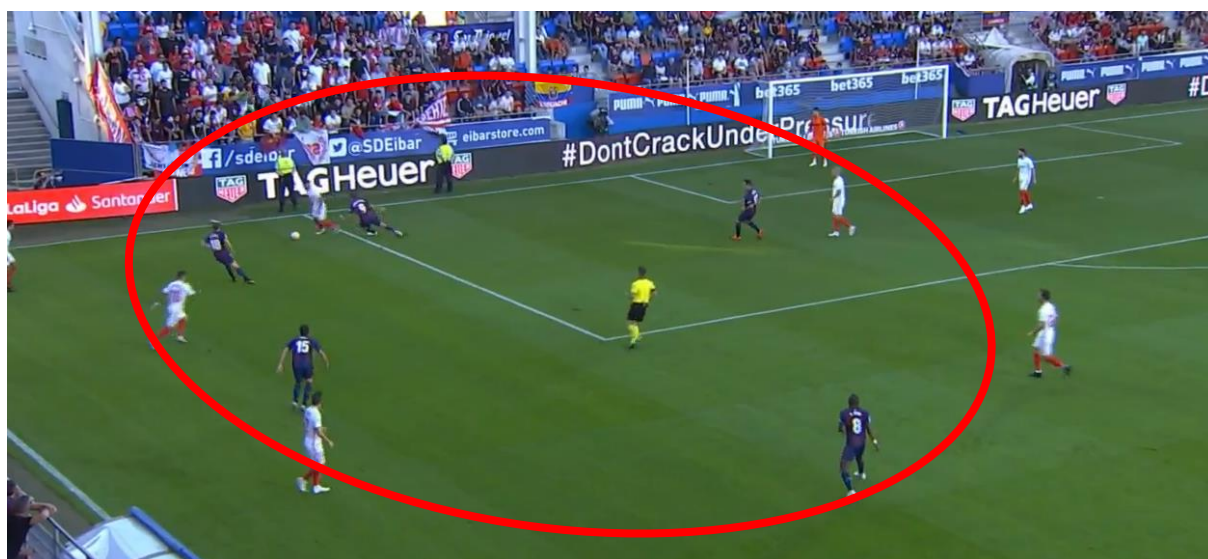
SD Eibar nie zawsze realizuje pressing parzysty. W niektórych przypadkach decydują się zrealizować pressing nieparzysty, jeśli sytuacja tego wymaga. Najbliższy napastnik doskakuje do bramkarza, zabierając mu przestrzeń i czas, zmuszając go do podejmowania szybkich decyzji. Prawy skrzydłowy realizuje pressing na lewego środkowego obrońcę, zaś dalszy napastnik ustawia się nieco niżej, tak aby przeciwnik nie zagrał do środka. W tej sytuacji (4x3) wolnym graczem drużyny przeciwnej jest lewy środkowy obrońca i w momencie, kiedy otrzyma piłkę reszta drużyny zdąży przesunąć w jego kierunku. Ponadto, aspekt, którego nie widać na zdjęciu, to fakt, że reszta drużyny również uczestniczy w wysokim pressingu. Prawy boczny obrońca jest w gotowości, aby wyskoczyć do lewego bocznego obrońcy przeciwnika. Środkowi pomocnicy przesuwają w kierunku strefy aktywnej, zaś skrzydłowy po przeciwnej stronie, zamyka w kierunku środkowej osi boiska. Doskok bocznego obrońcy powoduje, że reszta obrońców zostanie w sytuacji równowagi liczebnej, co może wiązać się z dużym ryzykiem, w przypadku gdy drużyna przeciwnika dokona progresji w ataku.

Grafika 26. *Pressing nieparzysty realizowany przez ofensywnych graczy zespołu SD Eibar*

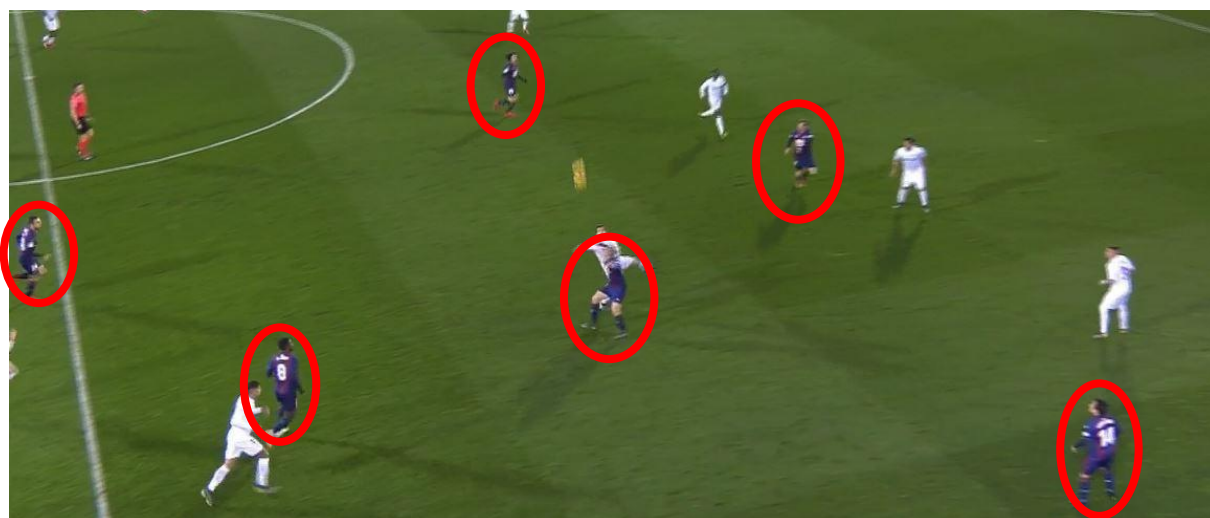
Innym momentem, z którego Eibar korzysta, aby zrealizować wysoki pressing to moment tuż po stracie piłki na połowie przeciwnika. Angażując wielu zawodników w atak, starają się ich odpowiednio wykorzystać, efektywnie przechodząc z ataku do obrony, tak aby szybko odebrać piłkę i ponownie stworzyć sytuację bramkową. W wielu przypadkach przeciwnikowi nie pozostaje nic innego jak wybiecie piłki, ze względu na to, że linie podania z najbliższymi zawodnikami są zablokowane i jest bardzo mało wolnej przestrzeni. Dlatego też, unikają niepotrzebnego ryzyka i wybijają piłkę, przez co drużyna Eibaru jest ponownie w posiadaniu piłki, jako że dalsi zawodnicy są przygotowani na tego typu scenariusz.

Grafika 27. *Przejście z ataku do obrony na połowie przeciwnika*

Eibar jest drużyną, która spędza mniej czasu na swojej połowie, unikając długiego posiadania piłki w tej strefie. W większości sytuacji, wykorzystują atak bezpośredni, żeby przenieść grę blisko bramki przeciwnika. Aby zrealizować cały proces w skuteczny sposób, muszą wykonać efektywny pressing w strefie „drugiej piłki”. Jest to jedna z najważniejszych zasad, dotycząca gry Eibaru, zagęszczenie stref, w miejscach gdzie może spaść piłka podczas gry bezpośredniej.

Grafika 28. *Pressing w strefie „drugiej piłki” tuż po grze bezpośredniej*

Inną sytuacją, gdzie również bardzo ważne jest zagęszczenie strefy „drugiej piłki” jest moment tuż po dośrodkowaniu w pole karne.

Eibar jest drużyną, która wykonuje najwięcej wrzutek w całej La Liga. Dlatego też, kluczem jest odpowiednie ustawienie oraz gotowość do tego, aby przejąć wybitą piłkę przez obrońców drużyny przeciwnej. Chodzi o to, aby antycypować sytuację i wiedzieć w które miejsce może dokładnie spaść wybita futbolówka. W ostatniej fazie, kluczowe jest, żeby zakończyć akcję, tak aby uniknąć kontry ze strony przeciwnika, posiadając wielu zawodników w polu karnym

Grafika 29. *Pressing strefy przed polem karnym, tuż po dośrodkowaniu*

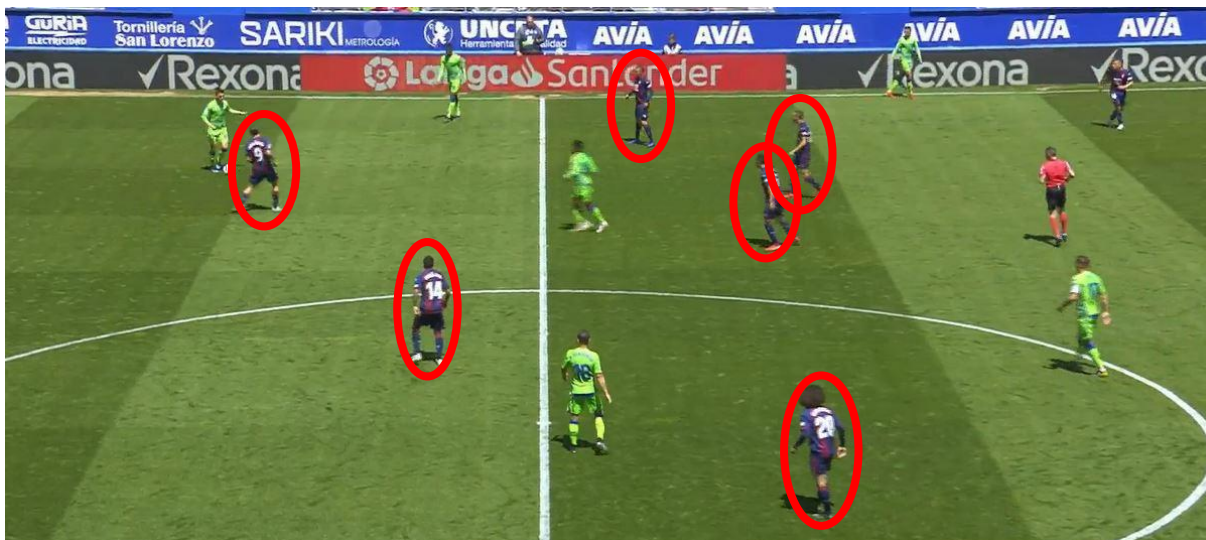

Analizując pressing Eibar, należy zagłębić się w temat, co się dzieje w przypadku realizacji nieskutecznego pressingu. Mam na myśli to w jaki sposób reorganizuje się drużyna, kiedy przeciwnik minie pierwszą linię obrony. Element ten jest bardzo istotny, jako że jeśli nie zostanie dobrze dopracowany, to rywal będzie miał za każdym razem sytuację bramkową. Na poniższym zdjęciu widzimy jak Betis wyszedł spod pressingu Eibaru i ma korzystne warunki do tego, aby stworzyć zagrożenie. Warto zwrócić uwagę na zachowanie środkowego pomocnika, który stara się nawiązać kontakt fizyczny z rywalem, żeby wybić go z równowagi i w konsekwencji spowolnić atak. Dodatkowo w drugiej fazie, zmusza do gry wszerek boiska, tak aby dać czas zawodnikom, którzy zostali minięci na powrót. Dzięki dobrej reorganizacji w obronie, udaje się odbudować ustawienie, przechodząc do bloku średniego i posiadając 11 graczy za linią piłki.

Grafika 30. Betis wychodzi spod pressingu Eibar i aż 6 zawodników zostało miniętych

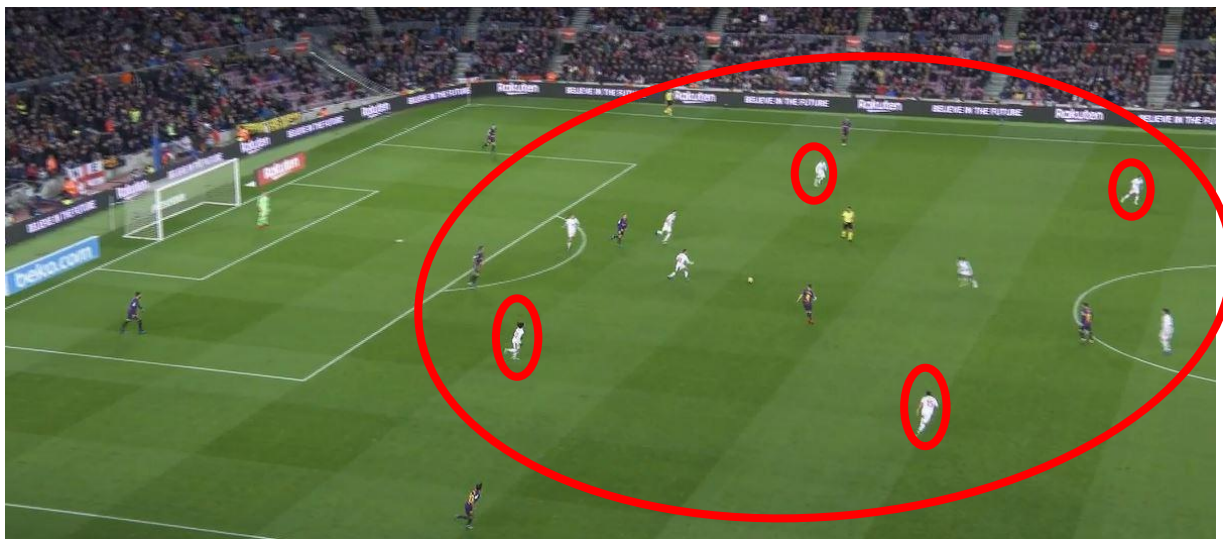

Grafika 31. Reorganizacja Eibaru w obronie po nieudanym pressingu, 11 zawodników znajduje się za linią piłki

Grając przeciwko drużynom które grają często przez środkowy sektor oraz które dysponują trzema środkowymi pomocnikami o wysokich umiejętnościach, grającymi na różnych wysokościach, może się wydawać, że najłatwiejsze rozwiązanie, żeby odebrać piłkę to ukierunkowanie przeciwnika na zewnątrz. Jednakże, w tego typu sytuacjach Eibar zachęca przeciwnika do gry przez środek, tak aby właśnie tam nastąpił odbiór piłki. Poprzez swoją dobrą organizację w trakcie pressingu, stwarzając przewagę liczebną w tej strefie. W pierwszym momencie zachęcają do gry przez środek, zaś następnie zamykają tę przestrzeń, początkowo poprzez ruch skrzydłowych, a w późniejszej fazie również zejście bocznych obrońców. Zawsze priorytetem jest korytarz środkowy, zostawiając wolne miejsce na zewnątrz.

Grafika 32. Zewnętrzni zawodnicy, tacy jak: skrzydłowi bądź boczni obrońcy zamykają w kierunku osi środkowej, tak aby odebrać piłkę

3.4. Zachowanie w przypadku minięcia pressingu

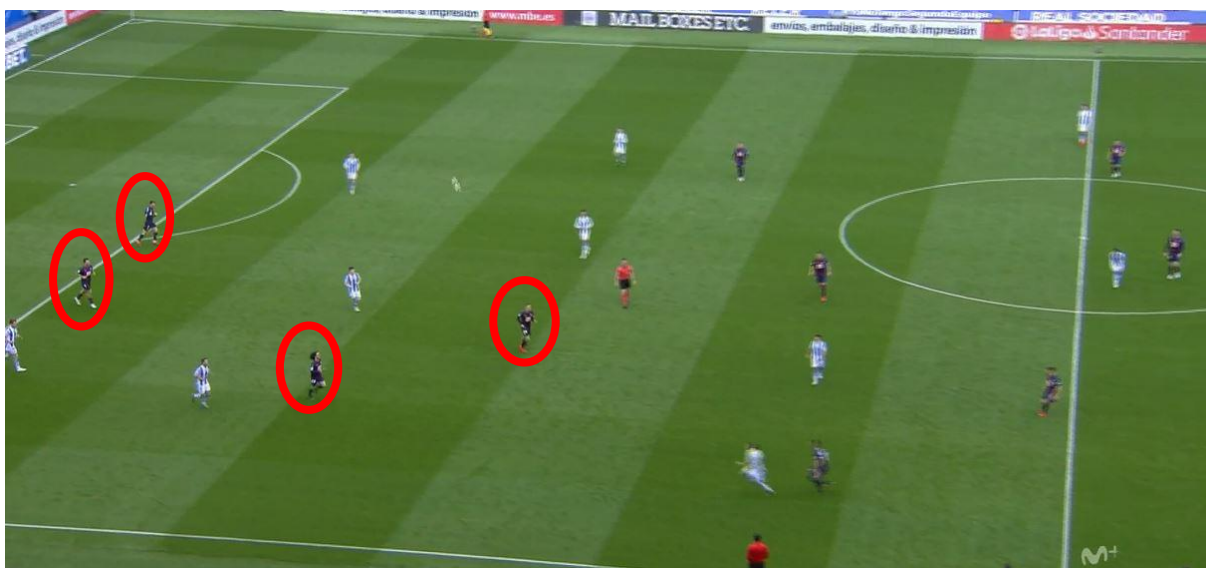
Wysoki pressing nie kończy się w momencie, kiedy rywal dokona progresji w ataku, ponieważ minął pierwszą linię pressingu. Często zdarza się, że po pierwszym skoku pressingowym ofensywni gracze się wyłączają i nie realizują powrotu. Takie myślenie niekorzystnie wpływa na zespół, który chce skutecznie pressować. Bardzo ważny jest powrót, zmniejszając wolne przestrzenie i realizując pressing na plecy rywala. Jeśli gracze drugiej linii również naciskają na przeciwnika, można zaobserwować koncepcję „sandwich”, czyli pressing z obydwu stron. Bardzo trudno wyjść z tego typu sytuacji drużynie przeciwnej.

Grafika 33. *Koncepcja „sandwich”*

Jak wspomniał trener we wcześniejszej części, w przypadku gry bezpośredniej rywala, dużo większą uwagę zwraca na powrót zawodników ofensywnych. Bardzo ważne jest, aby być dobrze przygotowanym do zbierania „drugich piłek”. Jeśli powrót jest bardzo powolny, ofensywni gracze mogą pozostać na pozycji spalonej, w sytuacji gdy drużyna przeciwna bardzo szybko przesunie linię obrony do przodu. Ponadto, jeśli nie zajmą stref „drugich piłek”, przeciwnik z łatwością przejmie tam futbolówkę i będzie mógł kontynuować atak. Dlatego też, w zespole SD Eibar, dużą uwagę zwraca się na wsparcie, nie tylko od tyłu, ale również od przodu w działaniach obronnych. Chodzi o to, aby umiejętnie antycypować, być szybszym od przeciwnika, a dzięki temu dotrzeć wcześniej w strefy gdzie może spaść piłka.

Grafika 34. *Powrót zawodników ofensywnych*

Takie samo zachowanie można zaobserwować jeśli drużyna przeciwna minie drugą linię. Pomocnicy są gotowi do skoku pressingowego, ale jeśli przeciwnik zagra dłuższym podaniem, odwracają się i realizują powrót. Tego typu zachowanie jest jeszcze ważniejsze, jako że w sytuacji gdy zawodnik z ostatniej linii wybija piłkę bądź następuje strata, tworzy się dużo wolnej przestrzeni w środkowej strefie boiska, co ułatwia stworzenie sytuacji bramkowej drużynie przeciwniej. Środkowi pomocnicy zwykle znajdują się na różnych wysokościach, realizując wsparcie w defensywie. Powrót ten jest niezwykle istotny, tak aby reszta drużyny nie musiała biec dalej do tyłu.

Grafika 35. *Powrót środkowych pomocników*

Jeżeli chodzi o zachowanie ostatniej linii w sytuacji, gdy przeciwnik wyszedł spod pressingu, należy zwrócić uwagę odwagę obrońców. W wielu sytuacjach nie czekają na piłkę, lecz antycypują grę, żeby uniknąć pojedynku. Środkowi obrońcy nie obawiają się opuszczać swoich stref w celu wykonania odbioru i pozostania przy piłce. Dzięki temu, nie popełniają wielu fauli, ponieważ nie czekają co zrobi przeciwnik, lecz próbują to przewidywać. Pozostali obrońcy realizują asekurację, zabezpieczając strefę za plecami, przygotowując się na ewentualne przedłużenie piłki głową przez przeciwnika bądź złą ocenę toru loty piłki przez jednego z obrońców.

Grafika 36. Przygotowanie ostatniej linii obrony w sytuacji gdy przeciwnik wychodzi spod pressingu za pomocą długiego podania

3.5. Równowaga oraz zabezpieczenie dalszych stref

Analizując wysoki pressing Eibaru, nie można wyłącznie zwracać uwagę na zawodników znajdujących się najbliżej piłki, ale również na graczy oddalonych, jako że dzięki nim cały ten proces dobrze funkcjonuje. Na kolejnym zdjęciu dobrze widać ustawienie ciała bokiem, każdego z obrońców, tak aby być przygotowanym do biegu w kierunku własnej bramki. Linia obrony gra bardzo wysoko i poprzez dobre ustawienie ciała, mogą modyfikować jej położenie, tak aby żeby złapać przeciwnika na spalonym. *„Nie chodzi o to, by być szybszym od przeciwnika, lecz być lepiej ustawionym, czytać grę i przewidywać decyzje przeciwnika”*, mówi Jose Luis Mendilibiar.

Grafika 37. Linia obrony jest w gotowości do biegu w kierunku własnej bramki, dzięki pozycji bocznej

Ustawienie bramkarza drużyny takiej jak Eibar jest całkowicie odmienne w porównaniu do innych drużyn. Jego pozycja wyjściowa musi być zdecydowanie wyższa po to, by pokryć przestrzeń za plecami obrońców. Ponadto, bramkarz pełni funkcję ostatniego obrońcy „korektora”, w przypadku gdy nie powiedzie się krycie i musi ratować całą drużynę. Marko Dmitrovic jest jednym z bramkarzy w La Liga, którzy mają najwięcej interwencji poza swoim polem karnym. Dzięki jego dobremu ustawieniu, przeciwnikowi jest bardzo trudno wykorzystać środkowy korytarz i przez to musi kierować swoje dłuższe podania na zewnątrz, gdzie nie są już tak niebezpieczne.

Grafika 38. Wysokie ustawienie bramkarza Eibaru

Eibar presując wysoko, w wielu sytuacjach zostawia na własnej połowie obrońców w sytuacji równowagi liczebnej z przeciwnikiem. Jest to ryzyko, którego wielu trenerów nie lubi i z tego powodu zawsze starają się utrzymać przewagę liczebną, zostawiając jednego zawodnika więcej niż drużyna przeciwna. Mendilibar myśli inaczej, uważa, że aby mieć przewagę liczebną w strefie pressingu musi zaangażować większą ilość graczy. W dodatku, jak mówi, nie chce opierać swojej gry defensywnej na zabezpieczeniu dalszych stref z przewagą liczebną, ponieważ twierdzi, że w takiej sytuacji koncentracja obrońców jest niższa. W sytuacji gdy obrońcy znajdują się w równowadze liczebnej, muszą ustawiać się w strefach pomiędzy, tak aby skutecznie kryć oraz zaasekuruować partnera. Każdy z nich realizuje takie samo działanie. Kolejne zdjęcie przedstawia sytuację 3x3, które można zaobserwować w wielu momentach. Bliższy boczny obrońca wyskakuje, zostawiając wolną przestrzeń za swoimi plecami. Ważne jest, aby boczny obrońca po przeciwnej stronie pozostawił zawodnika bez krycia i przesunął w kierunku osi środkowej boiska, tak aby móc zrealizować możliwą asekurację środkowych obrońców.

Grafika 39. *Sytuacja 3x3 w dalszych strefach, w trakcie realizacji pressingu*

Rozmawiając na temat równowagi, należy podkreślić istotę struktury bezpieczeństwa, dzięki której Eibar może realizować wysoki pressing i posiadać zabezpieczenie na połowie własnej. Jeśli sytuacja nie zmusza bocznych obrońców do opuszczenia swoich stref, to zostają z tyłu, tworząc ze środkowymi obrońcami czwórkę w linii. Ponadto, bardzo ważnej jest ustawienie jednego ze środkowych pomocników, tak aby stworzyć strukturę bezpieczeństwa (4+1).

Odpowiedzialność środkowych pomocników jest bardzo ważna zarówno w fazie ofensywnej jak i defensywnej. Dużo się mówi na temat gry na różnych wysokościach środkowych pomocników dla ułatwienia gry w ataku. W obronie zaś, aspekt ten jest równie istotny.

Dlatego bardzo ważne jest posiadanie środkowych pomocników o różnej charakterystyce. Na przykład, para środkowych pomocników tj. Escalante i Diop uzupełnia się bardzo dobrze. Pierwszy ma nastawienie żeby zawsze iść do przodu, zaś drugi dba o odległości oraz równowagę wewnątrz całego zespołu. Takie zachowanie pomaga w utrzymaniu struktury bezpieczeństwa i wykonaniu pressingu bez popełniania tzw. “samobójstw”.

Grafika 40. *Struktura bezpieczeństwa (4+1), 4 obrońców oraz jeden środkowy pomocnik*

4. Mocne punkty

W nawiązaniu do poprzednich rozdziałów, kluczowe jest, aby sprawić, żeby zawodnicy uwierzyli w wizję danego trenera. Cały zespół musi identyfikować się z pomysłem na grę. Bardzo ważne jest, aby przedstawiane koncepcje taktyczne, które chce się wpoić zawodnikom, były klarowne, tak aby dane mechanizmy zostały łatwiej przetworzone. Po obejrzeniu i przeanalizowaniu różnych sytuacji wysokiego pressingu drużyny SD Eibar, można wyróżnić poniższe mocne punkty, które sprawiają, że jest to drużyna broniąca niezwykle skutecznie:

- Bardzo elastyczne ustawienie początkowe oraz umiejętność dokonania korekt podczas meczu
- Dobre zarządzanie strefami pomiędzy
- Chęć pójścia do przodu, zamiast oczekiwania lub wycofania się do tyłu
- Wybór odpowiedniego momentu, tak aby aktywować wysoki pressing

- Akumulacja dużej ilości zawodników na małej przestrzeni, zawężając wolne strefy, tak aby udusić przeciwnika
- Poprzez odpowiednią dyspozycję być przygotowanym na przesunięcie w kierunku przeciwnej strony
- Pressing nie tylko twarzą w twarz, ale również z boku oraz na plecy przeciwnika, wykorzystując koncepcję „sandwich”
- Antycypacja pojedynków
- Umiejętne przejście z ataku do obrony
- Pressing strefy “drugiej piłki”
- Rozmieszczenie po boisku, zachowanie równowagi w defensywie
- Przygotowanie na powrót zawodników ofensywnych w przypadku bycia miniętym podczas pressingu
- Przygotowanie dalszych zawodników, tak aby zabezpieczyć wolną przestrzeń za ich plecami
- Zarządzanie sytuacjami typu 3x3 na połowie własnej w przypadku niepowodzenia wysokiego pressingu

5. Możliwe zagrożenia

W piłce nożnej niemożliwe jest znalezienie magicznej recepty na bronienie, która zagwarantuje nam sukces w każdym meczu. W związku z tym, po przedstawieniu wszystkich zalet pressingu SD Eibar, możliwe jest również zidentyfikowanie potencjalnych niebezpieczeństw i zagrożeń. Przykład, który nasuwa się na pierwszy plan to moment kiedy rywal w skuteczny sposób zmienia stronę i uzyskuje przewagę w tym sektorze. W większości sytuacji piłkarze Eibaru, zdążą przesunąć, ale grając przeciwko drużynie, która szybko zmienia stronę i atakuje dużą ilością zawodników, tego typu sytuacje mogą być bardzo niebezpieczne jak możemy zaobserwować na poniższym zdjęciu. Kluczem do zneutralizowania tego typu sytuacji jest dobre ustawienie ciała i wyznaczenie priorytetów.

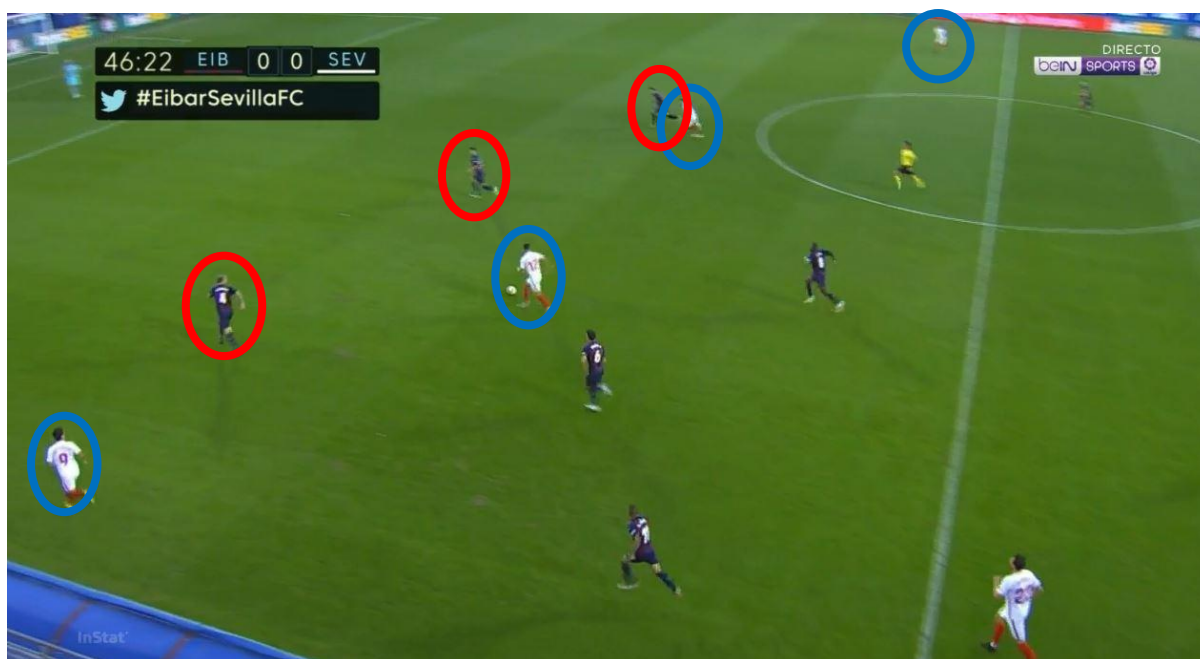
Zawsze najważniejszy jest zawodnik w środku, pozostawiając zawodnika na zewnątrz wolnego.

Grafika 41. Zmiana strony zespołu Sevilla FC, tworząc sytuację 3x1 przeciwko obronie SD Eibar

W sytuacji gdy jeden zawodnik spóźni się z pressingiem to następuje efekt domina i wpływa to niekorzystnie na cały zespół. Drużyna przeciwna ma więcej miejsca i może z łatwością dokonać progresji w ataku. Eibar często angażuje swoich bocznych obrońców jeżeli chodzi o pressing i jeśli są spóźnieni, to ma miejsce bardzo niekorzystna sytuacja, co widać poniższym zdjęciu. Poprzez dobre podłączenie się za akcją graczy drużyny przeciwnej, mają przewagę 4x3, co w konsekwencji kończy się bramką.

Grafika 42. Sytuacja 4x3, po minięciu pressingu drużyny SD Eibar

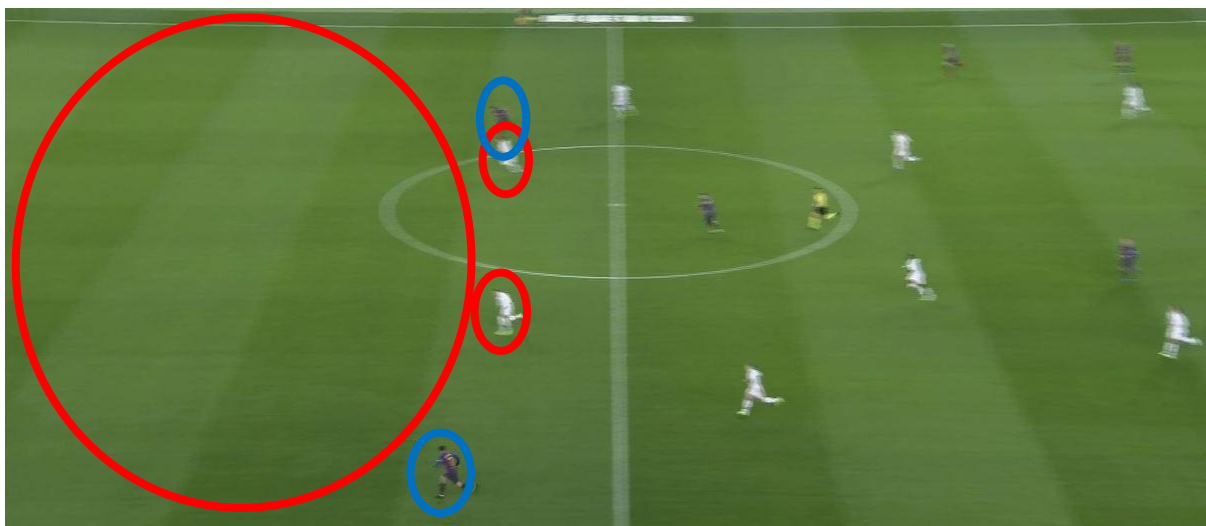
Grając przeciwko drużynom, które dysponują parą napastników, może być niebezpieczne, jeśli zostawimy ich w sytuacji 2 na 2 z dużą ilością wolnego miejsca. Przede wszystkim gdy przeciwnik dysponuje dwoma różnymi typami napastników. Pierwszy napastnik (punkt odniesienia), który dobrze gra tyłem do bramki, chroni piłkę, i tworzy wolne miejsce dla kolegów z zespołu, zaś drugi o większej mobilności, który wykorzystuje miejsce stworzone przez partnera z zespołu. Każde długie podanie lub nawet dobre wybiecie przeciwnika może stworzyć tego typu sytuacje. W związku z tym, aby temu zapobiec, zawodnicy Eibaru muszą zrealizować powrót, tak aby pomóc w działaniach obronnych. Zarówno środkowi pomocnicy jak i dalsi boczni obrońcy. Chodzi o to, aby zaasekurować środkowych obrońców i uniknąć bezpośredniego zagrożenia.

Grafika 43. *Sytuacja 2x2 przeciwko parze napastników Atletico Madryt z dużą ilością wolnej przestrzeni na połowie własnej*

Realizując wysoki pressing, należy wziąć pod uwagę najgorszy możliwy scenariusz, czyli niepowodzenie w działaniu obronnym. Mając linię obrony ustawioną bardzo wysoko oraz cały zespół na połowie przeciwnika, za plecami obrońców tworzy się dużo wolnej przestrzeni. Jest to przestrzeń, której Eibar nie do końca kontroluje. Dlatego też, gdy rywal wyjdzie spod pressingu, sytuacja 2x2 w tej strefie boiska, gdzie jest dużo wolnej przestrzeni jest bardzo niebezpieczna. Zespół o dobrej jakości, tak jak w tym przypadku FC Barcelona, może to z łatwością wykorzystać.

Grafika 44. *Bliższy boczny obrońca jest spóźniony do pressingu i tworzy się bardzo niekorzystna sytuacja dla zespołu SD Eibar*

6. Podsumowanie

Po szczegółowej analizie wysokiego pressingu drużyny SD Eibar, trzeba przyznać, że jest to bardzo ciekawa idea gry w obronie. Obecnie niewiele drużyn na najwyższym poziomie jest w stanie bronić w taki sposób. Są zespoły dla których priorytetem jest zachowanie „czystego konta” i nie podejmowanie zbyt dużego ryzyka. Dlatego też, Eibar jest pod tym względem wyjątkowy, prezentując inny sposób gry obronnej, rywalizując jak równy z równym przeciwko najlepszym drużynom na świecie.

Obserwując, jak działa cały proces, można zauważyć, że zawodnicy identyfikują się z tą ideą gry i są przekonani, że jeśli dobrze ją wykonają, to przyniesie ona wymierne efekty. Codzienna praca jest bardzo ważna, oglądając treningi Eibaru można sobie wyobrazić w jaki sposób grają. Kluczowe jest, aby wiedzieć jak przekazać swój pomysł na grę i umiejętnie wdrożyć to w trening. W końcu grasz tak jak trenujesz.

Dane nie kłamią, dzięki wysokiemu pressingowi Eibar to zespół, który spędza dużo czasu na połowie przeciwnika. Wysoko ustawiona linia obrony powoduje, że cała drużyna przesuwa się do przodu, odbiera piłkę i szybko dochodzi do sytuacji bramkowej. Gra ofensywna również powiązana jest z tym pomysłem. Fakt, że grają bardzo bezpośrednio, używając dośrodkowań w pole karne sprawia, że bez długiego utrzymywania się przy piłce stwarzają zagrożenie pod bramką przeciwnika. Momenty, takie jak walka o drugą piłkę lub strata futbolówki są idealne do ponownego przeprowadzenia pressingu.

Koncepcja obrony strefowej, wykorzystując pozycję pomiędzy wydaje mi się bardzo interesująca. Jeśli dobrze to dopracujemy w naszym zespole, to możemy być bardzo efektywni. Nigdy wcześniej nie słyszałem na temat takich koncepcji jak: „sandwich”, antycypacja pojedynków, wsparcie w defensywie od przodu. Myślę, że przytoczone aspekty mogą mi pomóc w dalszym rozwoju jako trener piłki nożnej.

Jeżeli chodzi o wady, to nie przekonuje mnie pomysł pozostawienia obrońców w równowadze liczebnej na własnej połowie. Teoretycznie, w pierwszym momencie, linia obrony znajduje się w równowadze z graczami drużyny przeciwnej i każdy zawodnik wie co ma robić. Należy jednak wziąć pod uwagę, że gdy gra postępuje, zawodnicy drużyny przeciwnej z większą ochotą podłączają się do akcji w ataku niż ofensywni gracze naszej drużyny realizują powrót do obrony. Takie zachowanie powoduje, że przeciwnik stworzy przewagę liczebną na naszej połowie.

Podsumowując, muszę przyznać, że bardzo utożsamiam się z tą idea obrony. Jestem bardzo dumny i szczęśliwy, że mogłem rozebrać na czynniki pierwsze wysoki pressing zespołu SD Eibar. Ponadto mogłem poznać wizję od środka sztabu szkoleniowego, którzy pomogli mi zrozumieć cały ten proces. Z całą pewnością SD Eibar zyskał nowego kibica.

7. Bibliografia

<https://instatscout.com/>

https://as.com/futbol/2019/01/28/primera/1548680766_748207.html

<https://twitter.com/futbolavanzado>

<https://whoscored.com>